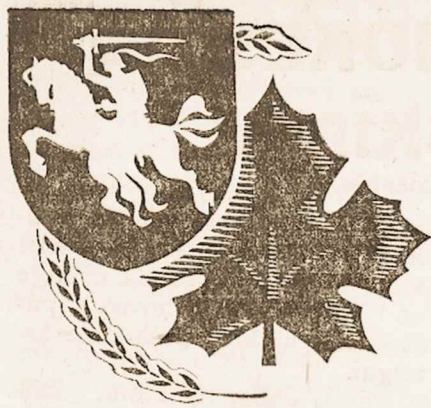

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 9 (255) KAINA 10 ct.

MONTREAL, VASARIS-FEBRUARY 28 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

EUROPA GINS 100 DIVIZIJŲ

SAVAITINĖ POLITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Praėjusi sav. tarptautinėje politikoje įvertinama kaip nepaprastai didelės istorinės reikšmės.

Praėjusią savaitę, kurios metu

LISABONOJE ĮVYKO ATLANTO PAKTO VALSTYBIŲ KONFERENCIJA,

is anksto buvo stropiai ruošiamasi. Amerikos užsienio reikalų vadovas Dean Achesonas, kai išvyko į Londoną, į karaliaus laido tuves, tai ir pradėjo derybas Londone, Paryžiuje, ir pagaliau jas užbaigė Lisabonoje.

Tuo pat metu Did. Britanijos užsienio reikalų vadovas A. Edenas taip pat daug dirbo. Jis taip pat lankėsi Paryžiuje ir daug tarėsi su Prancūzijos vyriausybe, kuomet, pabrėžtinai bijojo Vokietijos atsigrąžinimo bei jos galios atkūrimo. Tuo pat metu ir V. Vokietijos premjeras Adenaueris lankėsi Londone ir Paryžiuje ir dalyvavo bendrame derybų katile.

Dabar jau, kai derybos baigtos, kai

PASKUTINIUS SUSITARIMUS ACHESONAS ĮVERTINO KAIP ISTORINIUS,

galima suprasti, kad vis dėlto sėkmingas pasiekimas pasiekiamas keniamus bugstavimus. Žiauri realybė, kurią audzime tizine jėga kuria šių laikų didžiausias agresorius — sovietija, — priverite ir prancūzus suprasti, jog pavojus pavojui neįvygus, todėl prasminga iš dviejų pusių pasirinkti mažesnę. Galima būtų daryti teigti, kad Prancūzija pasirinko mažesnę pavyojų, bet, jeigu taip cist toliau, kaip dabar planuojama, tai galima sakyti, kad

YRA RASTA VISAI NAUJA IŠEITIS — SUDERINTI VISUS REIKALUS KURIANT VIENINGĄ EUROPA.

Tai yra naujas, tikrai istorinis, reiškinys, kuris tikrai pradeda brėžti ir kurio tikrus konturus dabar dar sunku apibrėžti. Žodžiu, Lisabonoje priimtas principas, kad Europai reikia būti vieningai, federacijos ar Jungtinių Europos valstybių, o, gal, dar kokia trečia forma, kas pašalintų bet kokius karinius konfliktus ir tokiu būdu panaikintų vienos kitai valstybių pavojų.

Visų tų derybų vaisius, sutartas ir nutartas:

VIENINGAS EUROPOS GYVINIMAS NUO SOVIETINĖS AGRESIJOS, IR DAR DAUGIAU,

kaip skelbia Lisabonos derybų komisariat, kurio pasakymą „ir dar daugiau“ šiandien dar peranksti dešifruoti.

Labai sudėtingoje ir didelių paslapčių laikymo dabarties pa detyje yra daug nežinomųjų, kuriais ligšiol ir palaikomas va dinamasis „šaltasis karas“. Tik tai iš šio eigos palaipsniui išryškėja tie nežinomieji, kaip tas įvykis ir Lisabonos konferencijoje, kurioje ilgai tarėsi Šiaurės Atlanto Pakto dalyviai, ligi Turkijos ir Graikijos imtinai.

Vokietijai, kuri kol kas nepriima į Atlanto Pakto dalyvių tarpą, nors ir prašosi priimama,

RASTA NAUJA BENDRADARBIAVIMO FORMULĖ — EUROPOS BENDRUOMENĖS RĖMUOSE.

Tokių būdu, Vokietijai neat-

mesta iš Europos gynybos organizacijos. Ir tai yra laikoma labai didele reikšmes taktu. Vokietija įsijungia į Europos gynybos sistemą ir tam reikiamai skiria du su puse milijardų dolerių. V. Vokietijai tai yra impozantiška suma, kuri žymiai didina papildo visos vakarų Europos gynybos sistemą.

Visos tos organizacijos gautinis finansas yra labai didelis ir imponuojantis, nes jau siemet Europos gynybos armija bus priversta ligi 50 divizijų,

1954 METAIS EUROPOS GYVINIMO BUS PARUOSTA LIGI 100 DIVIZIJŲ, 18.000 LEKTUVŲ IR GALINGAS JUKŲ LAIVYNAS.

Siemet Prancūzija paruosia 14 divizijų, Italija — 12, V. Vokietija — 12 ir Benelukso valstybės — 5, viso — 43 divizijas ir 4.000 lektuvų, greta galingo laivyno, kuriam Anglija duoda 30% laivų, JAV — 50% ir likusius kitos valstybės. D. Britanija siomis dienomis pasikeitose Baltojoje knygoje pasako, kad ji apsigynimo reikalams paskyrė 13 milijardų svarų. Tai parodo kad susirupinimas Europos gynybu yra pastatytas į visiška rimtas vėzes. Vakarij Europa jau tikrai paruošta ne tikrai gintis, bet ir priešą trauškinti.

Dar vienas reikšmingas faktas —

LISABONOS KONFERENCIJA PRATĖSTA DEL TAI KOS SUTARCIŲ SU VOKIETIJA IR AUSTRIJA.

Prie šio suminėtinis derybos D. B. su Egiptu dėl Sueco ir Londone prasidedanti konferencija, kurioje bus aptartos Vokietijos skolos daugeliui valstybių. Lietuva, kaip žino ma, taip pat pareiks savo pretenzijų.

Itanjos taikos sutartį sutiko peržiūrėti jau 16 jai pasirašiusių valstybių.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENIETIS ATGARSIAI

dar skamba po platiųjų pasaulį, garsinami Lietuvos vardą, iš keldami tūlus jos istorinius momentus, siudami juos su tarptautine istorija ir tt. Gaila, vieningai akcijai esant, galima būtų atsiekti dar didesnių vaisių, dar impozantiškiau pasireikšti.

Šia pačia proga mums tenka prisiminti mūsų kaimynę ir nelaimes draugę

ESTIJĄ, KURI SAVO NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENIETĖ TUREJO VASARIO 24 DIENĄ.

Ir Estijos vardas dar kartą primine plačiam pasauliui tą smurtą, kuris grąsina visam pasauliui, visai žmonijai, pavojum. Mes gi mūsų melajai kaimynai ir Pabaltijo valstybių santarvės dalyvei nuoširdžiai linkime laimingos ateities ir drauge su Latvija ir Lietuva susiaukti nepriklausomybės atkūrimo.

Kalbant apie laisvę tenka suminėti, kad ji apima vis plaštesnės Žemės rutulio sritis. Paskutinė žinia yra ta, kad Prancūzija Tunisui jau paskelbė autonomiją.

KOREJOJE VIS DAR NE-SUSITARIAMA DEL TAIKOS.

Korejoje vyksta dideli mū-

siai. Per derybinį apirimimą, priešas, pasirodė, yra stipriau pasiruošęs ir pradeda daryti atakas. Tačiau JTO jėgos tas atakas atmuša. Viename tokiame mūsų priešas neteko 13 karo laivų, o lektuvų kasdien netenka. Tačiau tai nieko ne reiškia, nes Maskva korejai ir kinijai neleidžia taikytis.

SENSACIJĄ KELIA ČIANG-KAIŠEKO KARIUOMENE,

kurios nemažas dalinys yra užsilikęs Burmoje. Spėjama, kad Čiangkaišekas planuoja žygi į Kiniją per Burmą, o gal per Vjetnamą, kuriame siaucia komunistų smurtas, galutinai dar nelikviduotas, nors mūšiai ir ten vyksta.

— Maskvoje dingio be žinios Čekoslovakijos ministeris Gregor, kuris ten buvo išsautas Rusijos valdžios.

— Indijos parlamente iš 496 vietų, kongreso partija, kuriai priklauso premjeras Nehru, gavo 341 vietą, o komunistai — 20.

— Lenkijoje prie Jaworzyno koncentracijos stovykloje komunistai kankina per 15.000 žmonių.

— Amerikos Balsas minėjo 10 darbo metų suaktuves. Jis buvo įsteigtas 1942 metais. A. B. duoda transliacijas 140 kalbų.

— Į Vakarinį Berlyną pabėgo vienas rusų karo vadas.

RUSAI GRIAUS LIETUVOS SODYBAS

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

Vilk. apskr., pateks į istorijos lapus, ir ten partizanų įvykdytą aktą, atsižvelgiant visa naikinančio okupanto žiaurumų, istorija pateisins.

Iš griauamo kaimo ir kolonizuojamo miesto.

Kėdainių rajono Ždanovo kolchozo pirm. Chlupotkin valdo 2000 ha žemės. Švietimo min. vaizdinio mokymo priemonių dirbtuvėse dirbąs inž. Arisevičius bijosi Steponovos, Trojagubov'o, Višmoski'o, Volchov'o ir Visnievski'o. Montvilių apyl. (Dukšto r.) Ad. Mickevičiaus vardo kolchozo pirm. Ivanov ne vien savo pavaldinius, bet ir gretimų kolchozų latvius ir gudus priverstė savo lėšomis, neapmoka mai statyti elektrinę.

Šiaulių r. Gruzdžių kolch. pirm. Kaz. Šipaitis pardavinėja kiaules, o kolchozininkams no ri kasdien 50 g cukraus duoti. Anykščių r. kompartietis Pr. Meškėnas džiaugiasi Stalino, Laisvės (pirm. Kasperavičiūtė), R. Žvaigždės, Anykščių Šilelio ir Bolševiko, gi Jurbarko r. žemės ūkio skyriaus vedėja Juodalytė — Tar. žemės, Pergalės, Bolševiko ir Nemo no Žvejo kolchozais.

Svenčionių gelež. depo sąrašuose geriausias laikomi Supron, Denčenko, Krylov ir panašūs. Vilniaus r. „Avangard“ kolchozo Romanovskaja priimta į kompartiją.

Klaipėdos mieste dramos ataskaitiniuose spektakliuose dalyvavo po 400 žmonių. Dramos reikalais žiūrovams į klausimus atsakinėjo Dunerskajeva. Jonavos baldų dirbtuvėse „Beržas“ taikos sargybas eina Ponkratov ir Makrečnova.

Aluntos skaityklą veda Fedorova. Dzeržinskio vardo tautos bako fabrikas Vilnių premija-

vo Goršaninovą, Dubickaitę ir Sudovską. Žemės ūkio min. Igaliotinis Mestov sveikino Kel mės MTS direktorių Tiškov. Vilniaus „liepos 21 d.“ konfiterijos dirbtuvėse virš plano dirba Vasajeva, mažiausia atlaikų duoda m. tar. deputatė Rozanskaitė.

Airiogalos r. J. Žemaitės vardo kolchozo pirm. Stanevičius pernai pasėlių plotą padidino 14 ha. Jo kiaulininkė Gerdas kienė užauginanti po 18 kiaušelių vaikų. Kolchoze pakilo po litinis lygis ir pereita į grožinės literatūros skaitymo fazę. Kalvarijos r. P. Cvirkos, Bangos, Kom. Ausros ir Černiakovskio kolchozai pirkto automašinas, ir pėstiams po laukus nereikės trauktytis.

Dailės muziejų Vilnių su ruoštojo ekspozicijoj dalyvauja Galdikas, Žmuidzinavičius, Tarabildienė, Petrulis ir eilė jaunųjų.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

— Taip dažnai ir pavergtoj Lietuvoj turimam sveikinti Staliniui, kaip praneša „Gionale d'Italia“, padaryta ryšium su sunkiu širdies priepuoliu operacija. Daktarai jam patarią Kremlui praleisti tik po kelias valandas į dieną.

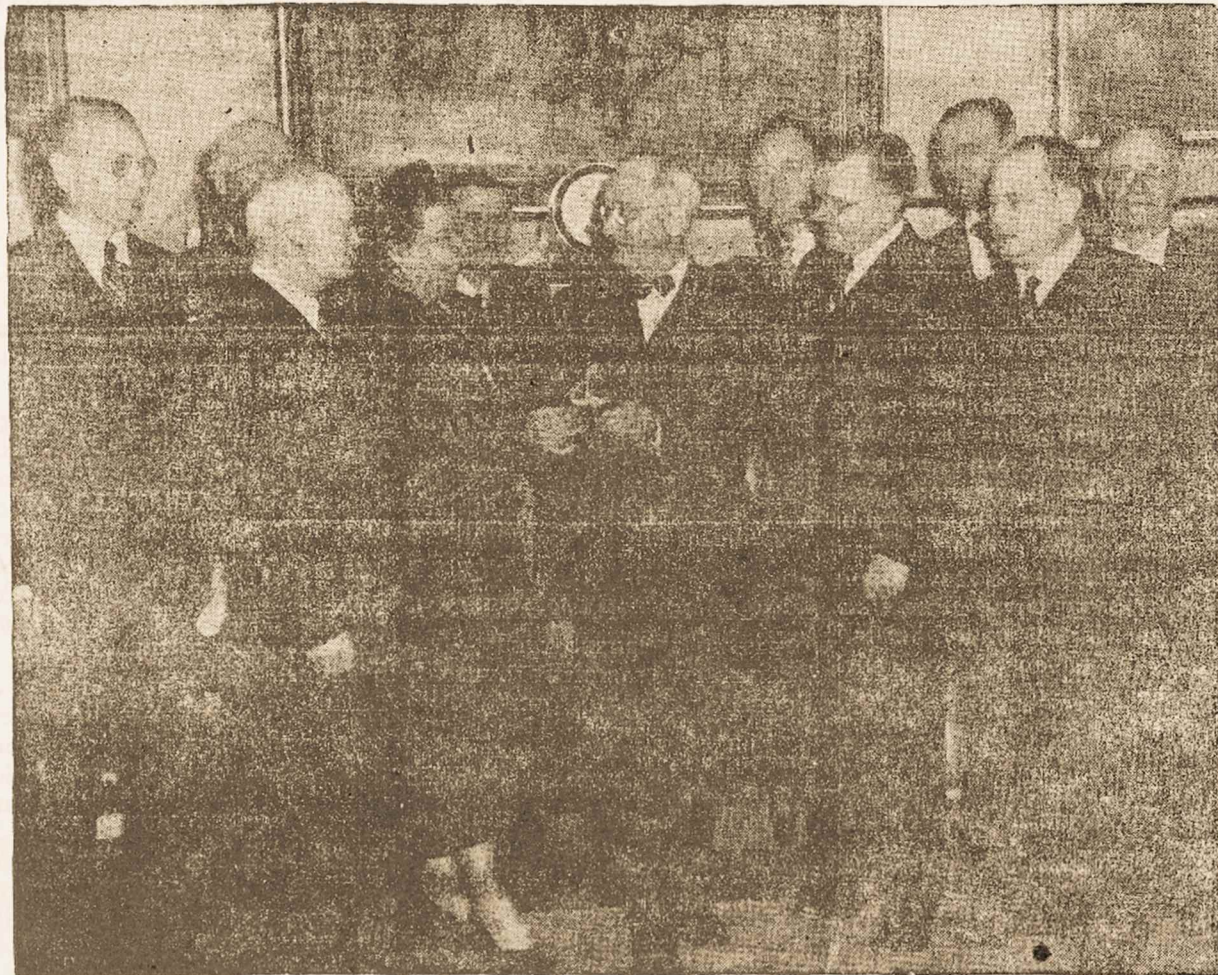
— Ekonom. gyvenime tik ir skamba bolševikų šūkiu, parodą realią tikrovę: „visomis jėgomis išpildyti prievolės“, „neatsilikite“, „sėta lėtai ir blo gai“, konstatuoja kom. spaudoj G. Halinovas, nors „kol ūkiams jau įteikiama amžino žemės valdymo aktai“. Pirmasios tokios faktiškai reiškian tų juridinių žmonių amžino priirišimą prie žemės, gavo Čkalovo vardo kolūkis. Tuo metu pranešimą padarė vi reikalu pranešimą padarė R. bako fabrikas Vilnių premija-

ja, kad „ž. ū. artelės nariai labai dėkingi Sovietų valdžiai, ypač drg. Stalinui, didžiausiam ž. ū. darbininkų globėjui“. Senųjų dvarininkų globa prieš šį naują „globėją“ nublinksta kaip šešėlis.

— „Sov. Litva“ (Nr. 275-51) skelbia, kad Pabaltijo sov. tautų etnografinę konferenciją bolševikinis „mokslininkas“ H. Čebokserovas paskelbė, jog „Stalino nuomone Pabaltijo tautų kalbotyros srityje nustatė naujas gaires tų tautų kilmei išaiškinti...“ Taigi, visiems ten dabar turi būti aišku, kad lietuviai su latviais — kilę iš rusų...

— Respublikiniame komjau nuolių aktyvo suvažiavime sekr. Ragutis paskelbė, kad svarbiausias komjaunuolių uždavinys — pionierių auklėjimas. Del to jo pareiškimo tenka nebet tiek pastebėti, kad visi jie jau „išauklėti“, nes prie varta pradžios mokyklos mokiniai surašyti į pionierius. Tačiau vis tiek Ragutis dar apkaltino vaikų literatūros autorius „už rimtus iškraipymus“, kad jie nesirūpiną vaikų „perauklėti“. Už tuos „iškraipymus“ išbarta net tikra bolševikų pataikūnė Liūnė Jonušytė, A. Berezovas ir Mieželaitis, taip pat „Komjaunimo Tiesa“, „Molodež Litvy“, žurnalas „Jaunimo gretos“, „Žvaigždutė“ ir „Lietuvos pionierius“.

— Ir Lenkijos istorikai gavo iš Maskvos įsakymą kiek galint greičiau pritaikyti visą Lenkijos istoriją prie liaudies demokratijos principų. Lietuvoje tai jau seniai padaryta. Į Lenkiją taip pat nuolat vėžama rusų mokytojų. (PIA Nr. 4-52 praneša, kad Vilniuje pradėta spausdinti „Krasnaja Zvezda“. Spaudžiama trimis V. kalbomis: rusų, lietuvių ir lenkų.

LIETUVIŲ DELEGACIJA BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Vasario 16-tosios išvakarėse JAV Prezidentas Harry S. Truman specialioje audiencijoje Baltuosiuose Rūmuose priėmė Amerikos lietuvių delegaciją. Šia proga Prezidentui buvo įteiktas ALT Vykdomojo Komiteto paruoštas memorandumas ir iš Lietuvos pagrindžio gauta dovana — gintarinio laivelio modelis, kaip ženklas Lietuvos žmonių dėkingumo Amerikos valdžiai už radio transliacijų įvedimą per Voice of Amerika.

Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): Wm. T. Kvetkus iš Wilkes Barre, Pa., ALT Sekretorius Dr. P. Grigaitis iš Chicago, Ill.; už jo A. S. Trečiokas iš Newark, N. J.; Informacijos Centro vedėja Marijona Kižytė, kuri drauge su Prezidentu laiko dovana — gintarinį laivelį; ALT išdinininkas M. Vaidyla iš Chicago, Ill.; adv. J. J. Grigalius iš Boston, Mass.; ALT Pirmininkas L. Šimutis, iš Chicago Ill.; teisėjas Wm. F. Laukaitis iš Baltimore, Md., Povilas Dargis iš Pittsburgh, Pa., ir P. L. Pivaronas iš Pittsburgh, Pa.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7320.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieskojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Politinio solidarumo bejėgkant

Politinis gyvenimas margas. Jį vairs. Jo pasireiškimo aspektai pulsuoja įvairiose gyvenimo formose. Pains žmogaus gyvenimas, platus jo sielos pasireiškimas, įvairus galvojimas, išsiskleidimas, psaulėžiūra, išsiskaidymas įvairių grupių, per kurias panašios pasaulio žmonės siekia tobulesnio, geresnio gyvenimo. Diktai turiniai režimai bandė žmones mauti ant vieno idėjinio kurpalo, bet apsiriko — žmogus geriau pasirenka mirtį kalėjime arba darbo stovykloje, negu išsėdėti savęs, savų idėjų. Ruda sis ir raudonasis teroras yra yškūs pavyzdys, kad smurtas ir prievarta „negimdo“ pasekėjų. Idėjos be opozicijos miršta arba išsigeimsta. Sveika opozicijos kritika idėjų daro gyvą, lankščią sklandžią ir sveiką.

Mūsų modernios valstybės gyvenimas buvo trumpas, bet gausus ir sėkmingas. Buvo skaudūs, vočiū, bet jos mūsų valstybinio gyvenimo nesudarė. XVIII—XIX a. revoliucijų, naujų idėjų amžiai. Jie įnešė į valstybių gyvenimą naują pulsą, naujus sūkurius, naujas idėjas. Mūsų tauta po sėkmingų letena šių amžių dvelkėtelėjimą menkai pajuto. Mūsų atgimusi valstybė vis dėlto pilnai atsisotė į demokratinę valstybių eilę, kaip pilnai politiškai subrendusi. Tas rodo mūsų tautos vitališkumą ir gamumą.

Kartais, gal būt, per daug įsibėgavo mūsų partijų rietėnis, bet iš jų nė viena nepareikavo tautos, o savo eilėse turi tautos kankinių. Jei pavieni partijų žmonės nuėjo bernauti vieniems ar antriems okupantams, tai nerodo visų išdavimo. Juk, kaip priežodis sako, yra daiktų, kurie visada virš vandens plūduriuoja. Okupacijų metu mūsų tauta sugėdijota sukurti puiką, darnią ir tvirtą rezistencinę kovą. O kiek slaptos spaudos? Rudieji baisiausiais grėsinimais ir smurtu nepajėgė pas mus ir lenkus sukurti SS dalinių. Ir tada buvo daug partinių ginčų, daug nesutarimų. Tik prisiminkim mūsų slaptybų organizacijų atstovų suvažiavimus! Bet visus rišė vienas tikslas — mo darba.

ATVIRAS ŽODIS.

Praėjo Vasario 16 diena — Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties diena. Nuo to paskelbimo dienos prabėgo 34 metai, kurių tik 22 metai laisvo gyvenimo ir jau dvylikti metai ne laisvės. 12 metų! Tai dašiu! Tai laikas pakankamas subręsti naujai kartai. Kiek metų Lietuvai dar laisvės neturės ir kiek metų dar reikės bolševikams mūsų tautos didžiuliam sužlugdyti, jai kenkiant, tremiant, žudant ir jaunąją kartą komunistams auklėjant?

Mūsų tauta taip mažą ir mes taip žiauriai tolydžio mažėjam, ypač bolševikų smaugiamoj tėvynėj. Aukščiausias laikas mums susigriežti ir susijungti tikroji vienybė, tėvynėi ir tautai paspėdinti visas jėgas. Ne tokioji vienybė, kurios pavyzdį nuo 1946 metų mums rodo mūsų tėvynės vadavimo veiksniai ir kuri nuo jų, kaip nuo veidrodžio, atsispindi mūsų išsivijoj ir jos viešam žody — spaudoj!

Vasario 16 dieną atšvęsta su kaktis 22 metų Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės ir 12 metai jos nelaisvės, žiaurios vergijos ir kančių. Kai kur

kova už mūsų tautos teises. Jo kių išdavimų, jokių išsišokimų, nes mūsų ginčai likdavo mūsų kambario sienose.

O kaip okupantai norėjo iš naudoti šį partinį arkluką! Jau I okupacijos metu bolševikai neatsitiktinai Kauno kaicijme į vieną celę sukišo įvairių partijų ir organizacijų vadovus.

Šiandien partinis gyvenimas vėl išsibėgavo. Paskaičius spaudą kartais net klaiku darosi. Perdaug nueita. Perdaug jau vienas kitam pradėjom pešioti plaukus ir lįsti į sąžinę; net mirsius keliame iš kapų, reikalaujame atgailos... Nueita tiek toli, kad pasigirsta balsų ir rezoliucijų — nebeaukoti Tautos rindui, nebeprapažinti mūsų vadovaujamų veiksmų. Tai yra perdėtas pesimizmas. Mūsų vadovaujamų veiksmų vyrai yra patyrę valstybininkai. Prof. Kaminsko pranešimas, tik tu, turėjo kritusius ir desperaciją pakelti. Mūsų laisvinimo byla nėra užkasta, bet visur ir visada keliama, judinama. Šian dien visi kruta išsijuošę, kuriam brangus mūsų Tautos atgimimas.

Tikiu, kad partinis išsibėgavimas nurims, nes yra žalingas: atima laiką neproduktingiems ginčams, ardo nervus, kelia nepasitikėjimą, kada šian dien kiekviena valanda brangi, kiekviena jėga reikalinga. Turime rasti bendrą kalbą, nes vis susirisa vienas tikslas — laisva Lietuva.

Šiandien liejamas partizanų kraujas, nėra už kurios nors partijos hegemonija, o už demokratišką, nepriklausomą Lietuvą. Jie savo krauju rašo mūsų tautai konstituciją. Laikas pilnai mums solidarizuotis, pilnai išskirti visos Tautos kovos vėliavą be jokių partinių ambicijų, siekimų. Ne kuri nors vie na partija iškovos mums laisvę, bet vienalypė Tauta, kuri be jokių išskaidymų save au kos bendram šventam mūsų tikslui. Tu mums įpareigoja mūsų žuvusieji, jei nenorim likti jų praeikiai.

Tautos kančia mus šaukia pabusti ir pilnai įsijungti į garbingąjį pozityvų jos laisvinimo kovą. R. Medelis.

net atšokta ši nebelinksmas šventė, kai tuo metu tėvynėje... mūsų broliai ir sesės miršta kančiose. Tikėtasi daugiau pinigų surinkti. Taip paneigtas principas — solidarizuoti nors tai dieną kenčiantiems tėvynėje! Už pinigą?! Taip. Jo reikia, bet ne tokiu keliu jo jieškoti. Pašalinkit kliūtis mūsų pinigui nekludomai plaukti į Tautos Fondą.

Nebepaslepsti nuo visuomenės, kad nuo 1946 metų (šešėti metai jau) mūsų tėvynės Išlaisvinimo Komitete ginčams bei nesutarimams sugaistama daugiau pusės barngaus laiko. Laiko, — skirto Lietuvos Išlaisvinimo reikalams! Laiko, apmokamo pinigine parama išsivijoje ir tautos krauju tėvynėje! Tai žiaurus liksusas. To dėl ar ne teisinga bus pasakyti: konkurencinės tendencijoms bei grumtynėms dėl dominavimo bus laikas Lietuvos seime, Lietuvai laisvę atgavus! Mes norim aukoti ir gausiai, bet tik mūsų laisvės reikalui ir tik sveikam bei darbingam mūsų Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, turinčiam visos visuomenės pasitikėjimą. Broliai lietuviai, krikščionys

Laiškai Redakcijai

Didžiai Gerb.

Ponas Redaktorius,

Prašau neatsakyti ir pasikelti „N. L.“ kas seka: Sėrišyje su vasario 16 d. minėjimo nesklaidumais aš girdžiu mano adresu fantastiškiau sių išsireiškimų, tad esu priverstas pasiaiškinti ir kategoriškai pareiškiu:

1. MA LOK'o Nepriklausomybės paskelbimo parengimo posėdyje aš sutikau savaitės bėgyje išversti rezoliuciją iš Lietuvių aklbos ir prancūzų kalbą ir šią paskutinę paskaityti minėjime.

2. Rezoliucijos tekstas Lietuvių kalboje man buvo pridedtas įteikti neveliau antradienio, vasario mėn. 12 d.

3. Po nenuilstamo skambini mo ir tt. pagaliau tik ketvirtadienio naktį man buvo atnešta rezoliucija ir ne lietuviai, bet anglų kalboje, bei buvau prašomas iš jos pasidaryti vertimą prancūzų kalba. Nesutik ti nebuvo laiko.

4. Naudojau vienintelę galimybę ir nesudarant išlaidų patikėjau rezoliucijos vertimą iš anglų ir prancūzų kalbą mano dabartinės laboratorijos sekretorei, dipl. stenografistei bei anglų ir prancūzų kalbų vertėjai. Ji tai maloniai padarė penktadienį po darbo valandų.

5. Nors aš išlaukiau iki vėlyvo šeštadienio vakaro, bet, kaip buvo man pažadėta, niekas rezoliucijos tekstą suderinimui pas mane neatėjo ir ne paskambino.

6. Prieš pat pamaldas sekmdienį MALOK'o Pirkas man pagaliau pranešė, kad lietuviško teksto nesą ir dar kartą mane prašė, kad aš pasidaryčiau dabar jau lietuvišką vertimą ir kad jį ir perskaityčiau minėjime.

7. Grojant vargonams iš apačios, salėje triukšmaujant iš de

šinės aš ant užkandinės kuliuko stalo neriausi iš kailio, kad laiku padarius lietuvišką tekstą iš prancūzų kalbos.

8. Nepretenduoju, kad aš būčiau padaręs ideališką vertimą, bet esu tikras, kad visumo je lietuviškas tekstas atitiko prancūziškąjį.

9. Visi mano bandymai su kuo nors pasidalinti nedale ir patikrinti — suderinti tekstus buvo bergždi, o ir laiko be liko tiktai minutės, taip, kad aš tegalėjau nusilenkti maloniai publikai ir perskaityčiau su nuosirdumu ir be jokios blogos valios tas rezoliucijas, bei atsilepus iš salės tuojau pat patisiau išbrovusi per abu tekstus klaidingąjį išsireiškimą. Jei tai būtų buvę ne keletos asmenų urzgimu, bet kultūringai pastebėta klaida, būtų buvę tik įrodyta, kad ir publika atydziai dalyvauja rezoliucijos sudary me.

10. Kaip, kad man vėliau buvo užmesta, kaip aš galėjau ne pastebėti tokios klaidos — žodžio, kuris jau dešimtimis metų kartojamas, tegaliu pasakyti, kad buvau automatiškai ištikimas vertėjo funkcijoms (abu tekstai lygūs), o pagaliau nebegalėjau ir nepastebėti įstumtas ir tokio darbo exfortą, bei man vieno po kitą prietimą ir pažadų neišlaikymą, taip, kad ir įvyko, kaip sakoma: „Kas nedirba — tas neklįsta“.

11. Visiškai neabejoju, kad galima pasakyti, neilga kultūringą kalbą, ypač turint normalų laiką pasiruošti ir dar savo gimtąją kalbą.

P. S. Užklausta minėtoji vertėja, aiškinosi, kad pagaliau je (Kanados prancūzai) skaita „autonomie“, kas anglų kalboje reiškia „independence“ — taigi ji blogos valios neturėjo.

Aš asmeniškai stebiuosi, kad keletas žmonių turi kaž koki

PAJAMŲ MOKESČIŲ

PAREIŠKIMAI

B. Vaičaitis.

Kiekvienas darbdavys privalo atsiminti, kad kiekvienais metais ne vėliau vasario mėnesio paskutinės dienos (29 d.) jis turi pasiųsti mokesčių rinkimo įstaigai per praėjusius metus išmokėtų atlyginimų deklaraciją (T4 Summary).

Kartu reikia pridėti ir atkarpeles (T4 Supplementary) kopiją numeris 4. Už šių taisyklių nesilaikymą darbdaviai paprastai baudžiami piniginėmis baudomis.

1. Ką darbdavys privalo įrašyti į T4 Summary pareiškimą? Pagal esamus blankus nuodymus, darbdavys privalo pranešti, kiek jis išmokėjo atlyginimų per praėjusius metus ir kiek sulaukė išmokėdamas atlyginimus mokesčių (tax); to, jis privalo pareikšti, kiek išmokėjo atlyginimų iš kurių mokesčių nebuvo sulaukta.

2. Ką darbdavys privalo įrašyti į T4 Supplementary pareiškimus? Jis privalo alfabeto tvarka kiekvienam asmeniui, kuriam buvo išmokėta atlyginimas ar komisija iš jo įmonės, užpildyti T4-1951 atkarpėles, kurios būna iš keturių kopijų. Firmas ir antras kopijos numeris įteikiamas darbininkui. Tre

čias tos kopijos numeris laikomas darbdavio įmonėje. Ketvirta kopija siunčiama drauge su pirmuoju (Summary) pareiškimu mokesčių rinkimo įstaigai.

Taigi, dabar maom, kad darbdavys privalo kiekvieną išmokėtą atlyginimą pranešti savo distrikto Income Tax įstaigai.

Ar darbininkas gali paslėpti savo pajamas iš darbo nuo valdžios akių. Ne. Jis negali paslėpti net ir keisdamas savo darbdavius nemų bėgyje. Kol nebuvo įvesta darbo knygų (Unemployment Insurance Book) Kanadoje, tol tikimybė paslėpti savo pajamas iš darbo, kreipiant pavardę, buvo didesnė. Knygutėje ir viršelyje skardinėje plokštelėje yra aiški pavardė, pagal kurią darbdavys ir sudaro T4-1951 slipų keturias anksčiau minėtas kopijas.

Kiekvienas dirbantysis kanadietis privalo iki balandžio mėnesio 30 dienos įteikti savo Income Tax Return T1-1951 pareiškimą mokesčių įstaigai, apie savo pajamas per praėjusius metus, pridėdamas atkarpeles gautas iš savo darbdavių po vieną kopiją, antrą kopiją pasilaikydams sau.

interesą ar malonumą apjuodinti kitą ir iš šipuliuko priskaldyti visą vežimą, bet pav., kodėlgi jie būdami tokie gudrūs nepasiūlė geresnės rezoliucijos ir dar su didesniais reikalavimais, turėdami ištisus metus tam pasiruošę.

Nuostabu tap pat, kodėl tie MALOK'o nariai, kurie mažiausiai lankėsi ir posėdžius ir tuo labiau nedalyvavo tam pasakutiniame prieš šventę, jie kaip tik pirmieji ėmėsi kritikos bei reikalavimo nesklaidumų kaltininkų atstitydinimui. Ar ne dėl jų darbo vengimo ir kaltininkai biškį suklupo po nebepakeliamą visokią gyvenimo našta?!

Tiems, kurie, mums kaltiems užmeta esant politiškai nesubrendusiems ir tt., nors nemalonu, bet kaip šaukiamai taip ir atsiliepsiui, nes juk sa jimo dalyvių prašau atleisti koma: „su kuo sutapsi tuo ir pats patapsi“, kad tikriausiai nedaug kuo apsiriksiu pasakęs,

kad jie greičiausiai yra jau perbrendę politiškai — atseit sustoržėvieję, nes kitaip nedarytų nei tokių „muzikiškų“ žesčių, nei kitų apkaltinimų.

Žinoma taip pat, kad mažiausia ne karvedžiai aprašo buvusį mūsų, o „kritikai“ — karo žinovai, kurie dažniausiai iš viso mūsų nėra ir matę. Pagaliau „kritikai“ vengia, bet kokio darbo, mat jie kritikuoja. Gaila, kad tarp mūsų taip mažų jėgų, tokios „svarbios“ žinovų galvos neateina į pagelbą nesubrendėliams...

Baigiant, tenka apgailestauti, kad tokių „kritikų“ paprašytas susiprasti (!) atseit atsi statydinti, pareiškiu, kad nebegalėsiu MALOK'e atstovauti Montrealio skautų. Mieląją visuomenę, bei 16 vasario minėjimo dalyvių prašau atleisti koma: „su kuo sutapsi tuo ir pats patapsi“, kad ir ne iš blogos valios, nelemtą klaidą. J. Bulota.

JUOKDARIAI...

Bimba neišlaiko šaltojo karo.

Bimba, šiaip jau gana santūsus, kaip komunistų vadui ir dera, paskutiniu metu, kažkodėl, neišlaiko šaltojo karo ir ima koliotis. Ypač jis piktai kolioja dipukus. Matyt, Bimba jau nustoja pasitikėti savi mi, o gal jaučia savo žvaigždės užtemimą.

Prūsėika susižavėjęs karaliais.

Anglijos karalienės Elzbiotos II paskelbimo proga sklokininkas Prūsėika rašo: „Elzbiotos I karaliavimas supuolė su Rusijos caro Jono Baisiojo viešpatavimu (dabar viešpatauja caras Stalinas Baisiausias, M.). Caras plėtė savo galia, Elzbieta taip pat (Stalinas Baisiausias — taip pat, M.). Caras ėmė nagan bajorus. Elzbieta kapojo galvas neklusniams“ (Stalinas taip pat kapojo galvas nepaklusniams, M.).

Kaip matome, viskas taip puikiai sutampa, kad Stalinas Baisiausias su kaupu perviršija visus tuos Prūsėikos pasigėrėjimą sukėlusius karalius.

Mizara susirūpino svetimomis piniginėmis.

Komunistams svetimos piniginės visada buvo įdomios. Ir Mizara dabar, kai prof. J. Kaminskas atsilankė Kanadoje ir vieši Amerikoje, susirūpinęs... svetimomis piniginėmis. Jis fone senoviškosios kaisytos žvaigždutės. Mėlynais rinkiniais blizžus rankovės. Mėlynais prijuostėse iškaišyti ir surinkti gražiausi vilnietiški prijuosčių raštai. Puošnus galvos papuošalas ir nukaltos žalvarinės segės.

tas komunistams nepakeliui. Jiems „juo blogiau — juo geriau“. Tegul komunistų sugriauta Lietuva skendėja varge ir griuvėsiuose, kaip ji ir dabar skendėja.

Prūsėika be žado...

Amerikos teisme eina Prūsėikos byla. Prūsėika nepripažįsta esąs komunistas. Maža to, jis į kiekvieną teisėjo klausimą atsako: „I have my lawyer“ — aš turiu advokatą... O pats nė žodžio daugiau... Žodžiu, teisme Prūsėika be žado. Bijų, kad nepasakytų to, kas paskiau bus sunku atremti... Advokatas už jį kalba ir atsako į klausimus, į kuriuos pats Prūsėika gali ir turi atsakyti. Tat, ko verti jo žodžiai, kuriuos jam advokatas diktuoja. O liudininkai įrodo, kad Prūsėika komunistas. Byla bus tęsiama kovo 3 d.

Apie „bizūnų grąžinimą“.

Remdamasis „Sandaros“ pri minimu, kad „Ir anglai buvo užpuolę Lietuvą 1392 metais, bet nieko nelaimėjo“, nutylėdamas, kad Rusijai daug geriau sekėsi, nes jau trečią kartą Lietuvą okupavo, Mizara klausia: „koks priešas ją nugalės ir Lietuvon vėl grąžins bizūnų ir priespaudos „santvarką“?

Deja, Mizara apsimeta visiškai neišmanėliu ir neregiju, ir savo skaitytojams nedrįsta pasakyti, kad priespaudos, bizūnų politika kaip tik grąžinta rusiškojo okupanto, kuris, priešingai anglams, jau trečią kartą Lietuvą okupavo.

Mandrapypkis.

Kiti taip rašo:

„KELEIVIS“.

„Laiškas VLIK'ui

Lietuvių Socialdemokratų

Sąjungos Chicago 4-os kuopos visuotinis narių susirinkimas, s. m. sausio mėn. 20 d., apsvaustęs mūsų pavergtos Tėvynės skaudžią būklę ir turėdamas galvoje būtiną reikalą telkti visų laisvėje esančių lietuvių tautines pajėgas bend-

SPAUDOS APŽVALGA

AR PARTINIO REIKALO KRITIKAVIMAS YRA GRIOVIMO DARBAS?

Kai tikslai kas paliečia „Tėvinskės Žiburių“ ginamosios partijos kromelį, tuojau susilaukia grovėjų vardą...

Bet veltui „T. Ž.“ taip „kryžiaujasi“: niekam jie neuždarys burnos ir nesuvaržys minties laisvės.

O kai dėl Australijos Lietuvių Bendruomenės suvažiavimo, tai tenka pasitikėti korespondentu, kaip tą daro visų demokratų, tolimesnis mūsų vienybės ir visų lietuvių apjungto laisvinimo reikalams pasisekimas priklauso nuo jų!

Sugebėkite Lietuvos labui atsisakyti jūsų dominavimo pastangų VLIKE, nes sudarote pusę tik nuo 1946 metų, atstovaudami vieną srovę net penkiomis partijomis, kurios tarp savęs nesiskiria. Ir įvyks tai, ko siekama — mūsų apsiungimas ir vienybė! Kovojanči tautos dalis tėvynėje ir išsivija des peratiškai stebi VLIKE vykstančią krizę, laukdami susivijiančio kompromiso. Mieli broliai, įrodykit, jog jums iš tikrųjų nerūpi partinė aritmetika, jog jūs iš tikrųjų tėvynės ir tautos reikalus statote aukščiau to!

Ir šviesa ir tiesa Mūs žingsnius telydi Vardan tos Lietuvos Vienybė težydi!

Vyt. Vintartas.

1952. II. 23 d. Chicago, Ill.

VILNIAUS KRAŠTO TAUTINIS RDABUŽIS.

Vieni iš puošniausių ir iškilmingiausių tautinių drabužių yra Vilniaus krašto. Juose atsispindi didingumas, iškilmingumas, spalvų įvairumas ir raštų sodrumas.

Kaišytinis su puošniais rinkiniais Spaudos Baliai Vilniaus kraštui tautinis drabužis — tai juos žalsvumo sijos nas su puošniais rinkiniais ir kaišymais. Rausvame kiliko fone senoviškosios kaisytos žvaigždutės. Mėlynais rinkiniais blizžus rankovės. Mėlynais prijuostėse iškaišyti ir surinkti gražiausi vilnietiški prijuosčių raštai. Puošnus galvos papuošalas ir nukaltos žalvarinės segės.

Kol plačiau ką sužinosime iš tolimosios Australijos, dabar atrodo, kad „Tėvinskės Žiburiams“ viskas niekai, kas ne pagal jų totalistines partijėles dirbtynas padaryta, — todėl ir Australijos Lietuvių Bendruomenė — nebe bendruomenė. Ar ne taip jie žiūri ir į Kanados Lietuvių Bendruomenę?

VILNIAUS KRAŠTO TAUTINIS RDABUŽIS.

Kaišytinis su puošniais rinkiniais Spaudos Baliai Vilniaus kraštui tautinis drabužis — tai juos žalsvumo sijos nas su puošniais rinkiniais ir kaišymais. Rausvame kiliko fone senoviškosios kaisytos žvaigždutės. Mėlynais rinkiniais blizžus rankovės. Mėlynais prijuostėse iškaišyti ir surinkti gražiausi vilnietiški prijuosčių raštai. Puošnus galvos papuošalas ir nukaltos žalvarinės segės.

NAUJIEJI ATEIVIAI AMERIKOJE

IŠ 300.000 TIK 25.000 LIETUVIŲ

1952 m. sausio 30 d. iš Bremenhafeno, Vokietijoje, išplaukė į JAV paskutini slavais su DP, kurie nuo 1948 m. rudens buvo vežami čia pastoviai apsigyventi, vykdam du specialiai tuo reikalu 1948 ir 1950 m. JA V kongreso priimtus įstatymus, vadinamus DP bilius. Ši milžiniška ir didžiai humaniška DP įkurdinimo JAV programa formaliai jau yra pasibaigusi 1951 m. gruodžio 31 d., bet faktinai ji, kaip atrodo, dar nėra pasibaigusi ir su šiuo paskutiniu IRO išnuomotu laivu, nes Vokietijoje dar yra palygint nemaža DP, jau gavusių JAV vizas, kurie tikriausiai bus vienu ar kitu būdu atgaudenti vėliau. Taip pat gali būti, jog JAV kongresas priims dar kokią papildomą tremtinių reikalą biliuką, kuris atidarys duris ir tiems tremtiniais, kurie dar tebėra Vokietijoje (o jų eiles vis nuolat papildoma nauji bėgiai iš anapus Geležinės užangos), kurie dėl vieno ar kito priežasčių iki šiolie niekur negalėjo išemigruoti. Baisų, kad toks papildomas bilius yra reikalingas, čia jau yra pasigirdę. Taigi, faktinai tremtinių vežimas į JAV, nors ir ne tokio didelio, kaip iki šiolie, masu, dar gali užtrukti ilgesnį laiką. Tai parodys ateitis.

Per praėjusius trejus su pusę metų reguliariai laivas pasikui laivą,

buvo atvežta į JAV daugiau negu 300.000 įvairių tautų tremtinių,

kurie po ilgų Europoje išgyventų audrų, tortūrų ir kančių, čia vėl pagaliau gali pasijusti laisvais žmonėmis ir pradėti, nors daugumai tai ir nėra lengva, naują gyvenimą, nebegrasinamą diktatorių ir bado šmėklų. Iš tikrųjų visa ši DP įkurdinimo JAV programa buvo pirmas žmonijos istorijoje tokio didelio masto, gerai organizuotas ir sistemingas įvykdytas per palyginti trumpą laiką didelių savo tėvynių netekusių tremtinių masių perkėlimas į naują pasaulį. Bet taip pat reikia kartu konstatuoti, kad ir per ilgą savo emigracijos istoriją JAV niekuomet anks-

čiau nėra gavusios iš karto tokio didelio taip išsimokslinusių, gyvenimo kovoje užgrūdintų ir idejiškai tokių artimų ir patikimų emigrantų, kaip per šią DP įkurdinimo programą.

I JAV atvykę tremtiniai netikėtai nepatiko jokia našta JAV mokymosi mokėjimams, kaip anksčiau 1945—1948 m. kai kurie per daug jau konservatyvūs ir iš dalies šovinistiški JAV politikai bijojo, bet žymiai visur kur prisideda prie dar didesnės JAV galybės išugdymo ir dabar jau patys sumoka apie šimtą milijonų dolerių mokesčių per metus. Daugumas tremtinių iš Europos atsivežė tvarkingumą, darbštumą ir sąžiningumą, ko deja, trūksta daliai vietos darbininkų. Tad nenuostabu, kad nemaža JAV įmonių nori, kad jose dirbtų kuo daugiau Europos tremtinių. Kad JAV gavo visais atžvilgiais daug vertingų asmenų, rodo ir tas faktas, jog, apskritai imant, nei gausioje JAV spaudoje, nei politikų pareiškimuose nesti jokių nusiskundimų tremtiniais, priešingai, tremtiniai dar susilaukia komplimentų. Iš tų 300.000 tremtinių iki šiolie grįžta į Europą vos tik 3 asmenys.

Tenka tik apgailestauti, kad tarp tų 300.000 mes, lietuviai, tesudarome palyginti nežymią dalį. Neturiu dabar po ranka paskutinių Balfo duomenų, kuris veda tiksliai atvykstančių lietuvių tremtinių statistiką, bet atsižvelgiant į kiek anksčiau paskelbtus šiuo reikalu Balfo duomenis, galima spręsti, kad lietuvių tremtinių pagal DP bilius iki šiolie tėra atvykę apie 25.000, kas tesudaro vos tik 9 % visų

į JAV atvykusių tremtinių. Jei dar pridėti tuos lietuvius, kurie į JAV atvyko 1946—1948 m., kaip JAV piliečiai ar pagal afidevitus ir dar pridėjus per pastaruosius dvejus metus atvykusius vokiečių tautybės Lietuvos piliečius, tai iš viso gal susidarys apie 28.000

Lietuvos piliečių, 1946—1951 m. atvykusių į JAV. Atsimenu, kad 1945 m. karui Europoje pasibaigus, įvairiose Vakarų Europos Valstybėse buvo apie 75.000 lietuvių tremtinių, kad vos tik apie trečdalis jų atvyko į JAV. O kiti du trečdaliai išsiskirstė po visą kitą likusį pasaulį: Kanadą, Australiją, Didž. Britaniją, Argentina, Braziliją, Kolumbiją, Venecuelą, Belgiją, Prancūziją ir visą eilę kitų kraštų. O taip pat dar keletas tūkstančių lietuvių tremtinių iki šiolie tebevangsta Vokietijoje. Atrodo, kad būtų buvę žymiai geriau, jei anksčiau gana didelė dalis lietuvių tremtinių nebūtų taip skubėjusi emigruoti iš Vokietijos pirma pasitaikiusia proga, o dar būtų kiek palaukę ir būtų lengvai atvykę į JAV arba į Kanadą. JAV DP bilius buvo palyginti gana liberališkas, jei neskaityti gal kiek per aštrų sveikatos tikrinimą Vokietijoje ir įvairių skundų, dėl kurių dažniausiai patys tremtiniai kalti. DP biliaus reikalaujamų garantijų visiems lietuviams tremtiniais nebūtų pritrūkę ir, atrodo, kas tik jų norėjo, tas jas Vokietijoje ir gavo, ar iš savo seniau JAV gyvenančių giminių ar iš naujai atvykusių čia pažįstamų ir bičiulių.

Be abejo, mūsų kultūrinis gyvenimas ir bendra tautinė veikla būtų žymiai platesnė ir našesnė, jeigu čia pat vienoje vietoje, Šiaurės Amerikoje, JAV ir Kanadoje, dabar gyvenam, o tie mūsų tautiečiai, o tarp jų daug stiprių intelektualinių pajėgų, kurie dabar yra kitose Amerikos valstybėse, būtų jų 60.000 ar ir dar daugiau.

Šiaurės Amerikoje vietoj dabartinių 38.000 ar kiek daugiau lietuvių tremtinių, būtų jų 60.000 ar ir dar daugiau.

Tiesa, nemaža dalis lietuvių tremtinių, patekusių į Didž. Britaniją, Belgiją, Australiją ir kitur, jau bando persikelti į Šiaurės Amerikos kraštus ir po truputį jie papildoma mūsų eiles, bet vis dėlto dauguma jų dėl vieno ar kito priežasčių bus priversta pasilikti ten, į kur iš Vokietijos nuvažavo. Juos gal begalėsime susitikti tik jau laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje!

Taigi, kai jau baigiasi tremtinių gabenimas į JAV ir kai čia atvykusieji yra daugiau ar mažiau pastoviau įsikūrę, galima bent trumpai parašyti ir apie tai, kuriose JAV vietose

daugiausiai lietuviai tremtiniai susitelkę. Reikia konstatuoti, kad lietuviai tremtiniai neišsiskirstė po visą milžinišką JAV kraštą, bet stengiasi burtis į krūvą ir sudaryti didesnes naujų ateivių kolonijas. Prie to prisideda ir pačios gyvenimo sąlygos, kurios verčia tremtinius daugiau burtis ten, kur lengviau galima rasti darbų ir kur didesnė uždarbiai, o tai, be abejo, yra didesniuose pramonės rajonuose. Galima sakyti, kad apie 85% lietuvių tremtinių yra susitelkę dviejuose JAV rajonuose: didžiųjų ežerų pietinėse pakrantėse ir šiaurės rytiniam Atlanto pakrašty.

Atrodo, kad apie pusę visų lietuvių tremtinių, o gal ir kiek daugiau, apsigyveno Čikagoje

ir artimosiose jos apylinkėse: Rocforde ir Springfielde, Illinoise valst., Kenoshoje ir Racine, Viscounsino valst., Gary, East Chicago ir Indiana Harbor, Indiana valst., bei visose eilėse kitų aplinkinių miestelių. Didžiausia lietuvių tremtinių grupė susitelkė į kitą didžiųjų ežerų miestą Clevelandą, Ohio valst., ir po mažesnį būrelį po kitus Ohio valst. yra apsigyvenę apie 2.500 lietuvių tremtinių. Jums, kanadiškiams, artimiausi kaimynai yra detroitiečiai. Toj pasaulinėj automobi-

lių sostinėj Detroitė susitelkė apie 2.000 lietuvių tremtinių. Nedidelė tremtinių grupė yra apsigyvenusi dar kitame Michigano mieste Grand Rapids ir keletas šeimų Benton Harbor, Mich. Kelių šimtų lietuvių tremtinių grupė įsikūrė prie didžiųjų ežerų gulinčiam Rochester mieste, jau New Yorko valst., ir dar mažesnė grupė lė Buffalo mieste, N. Y. Dar iš didž. ežerų didmiesčių sermos tektų paminėti Visconsa Milwouke, bet joje įsikūrę lietuvių tremtinių tik nedidelis būrelis. Kita gana gausi lietuvių tremtinių grupė įsikūrusia šiauriniame Atlanto pakraštyje — Naujosios Anglijos valstybėse ir New Yorko valst. Jų pirmoj eilėj reikia paminėti didįjį New Yorko miestą su plačiomis apylinkėmis, į kurias įeina kai kurie New Jersey ir Connecticuto valst. miestai, kaip Elizabeth, New Jersey City, Waterbury, Bridgeport, Hartford, Stamford ir eilė kitų. Šiame rajone, atrodo, yra apsigyvenę apie 4.000 — 5.000 lietuvių tremtinių.

Toliau į šiaurę: didesnė lietuvių tremtinių grupė susispietė į kitą didžiulį JAV uostą — Bostoną, Massachusetts valst., ir ne per toli nuo jo esančius kitus Mass. miestus: Worches, Lowell, Brockton. Po mažytį tremtinių būrelį dar yra įsikūrę Maine ir Rhode Island valstybėse. Žvelgiant į pietus nuo New Yorko, ne per gausi (Nukelta į 6 psl.)

Kaip Kanadoje kū. e. i. lietuviai

VISUOMENININKAI, KUR IE DAUG AUKOJASI SPAUDAI

23.

Vasario 16 dieną labai iškilmingai ir gražiai praėjo visuomenės suruošto ponų Onos ir Juozo Kuprevičių pagerbtuvės, sulaukus jiems dvidešimties veidybinių suaktuvių. Labai skaitlingas, labai įvairus sudėties atžvilgiu subuvimas, labai gražios kalbos, kurias pasakė eilė įvairių pažiūrų žmonių — grodo, kad ponai Kuprevičiai yra plačiai žinomi savo visuomeninė veikla ir didžiai gerbiama asmenys.

Labai būdingas spaudai pasirodė KLT Montrealio skyriaus pirmininko p. A. Navicko sveikinimas, kuris daugiausia ir iššaukė šį platesnį apie pp. Kuprevičius pasisakymą. Tas į juos kreiptas sveikinimas, apėmė p. p. Kuprevičių, kaip lietuviškosios spaudos rėmėjų, veikimo sritį. Apie tai daugiausia ir dabar tenka pasisakyti, žinoma, pakeliui paliečiant ir kitas jų veiklos sritis.

Tačiau pirmiausia šiek tiek biografinių žinių, kad tiksliau žinotume, apie ką kalbama.

Ponia Ona Kuprevičienė arba kaip jie daug teisingiau save vadina — Ponia Kuprienė, yra kilusi iš Bartiškių kaimo, Kurtavėnų valsčiaus, Šiaulių apskrities, iš tėvų Kazlauskų; į Kanadą atvykus 1929 metais. Ponas Juozas Kuprevičius-Kupris yra kilęs iš Narmantų kaimo, Darbėnų valsčiaus, Kretingos apskrities; į Kanadą atvykęs 1930 metais. Prisiminus emigraciją, p. Kupris sako:

— Mane atkalbinėjo iš Amerikos nevykti, nes joje siaucianti krizė, bet aš galvojau, kad žmonės gi ten gyvena, ba du nemiršta, — nuvykęs ir aš dirbsiu ir galėsiu gyventi. Bet ne taip pasirodė ištikrųjų. Buvo tokių sunkių dienų, kad no-

rejos bėgti, kiek jėgos neštų, bet per vandenyną perplaukti ir grįžti atgal į Lietuvą be pinigų nebuvo įmanoma. O kai pa mažu praėjo krizė, pradėjome užsidirbti, jau ilgiau pasiliko me. Paskiau kilo karas, ir taip teko likti ligšiai. ...

— Ką jau čia ir sakyti, — priduria p. Kuprevičienė: — matėme, kaip sakoma, ir šilta ir šalta. Bet tai jau ir neįdomu.

Aš prisimenu p. A. Navicko sveikinimą suaktuvių pobūvyje. P. Navickas pasakė, kad p. p. Kuprevičiai savo namuose turėjo „Nepriklausomos Lietuvos“ leidyklą ir dėl to labai nukentėjo.

— Taip, „Nepriklausoma Lietuva“ mūsų ašaromis apraudota, — prisimena p. Kuprevičienė.

— Vien teismas mums kai navo 700 dolerių, — patvirtina p. Kuprevičius.

Man, manau ir visiems lietuviams, įdomu apie tai išgirsti plačiau, nes tai parodo tuos eiskėčių kelius, kuriais Kanadoje eina nepriklausoma, laisva, demokratinė spauda.

Pp. Kuprevičiai vienas kitą papildydami pasakoja:

— „Nepriklausoma Lietuva“, apėjusi kelias vietas, kaip pp. Leknickų, pp. Matulių, p. Leono Gudo namus, pagaliau atsidūrė pas mus, nes turėjome didelių rūši, kuriame galima buvo dirbti. Bet... iš vienos pumantų kaimo, Darbėnų valsčiaus, Kretingos apskrities; į Kanadą atvykęs 1930 metais. Prisiminus emigraciją, p. Kupris sako:

— Mane atkalbinėjo iš Amerikos nevykti, nes joje siaucianti krizė, bet aš galvojau, kad žmonės gi ten gyvena, ba du nemiršta, — nuvykęs ir aš dirbsiu ir galėsiu gyventi. Bet ne taip pasirodė ištikrųjų. Buvo tokių sunkių dienų, kad no-

Pp. Onos ir Juozo Kuprevičių pagerbimo staigmenos pobūvio dalyviai vaišių metu. Prysakyje pp. Kuprevičių sutiktuves salėje. Staigmenos — iniciatorės — p. Jasutienė, p. Vilimienė ir p. Leknickienė sutinka atvykusius pp. Kuprevičius: p. Jasutienė sega gėles, p. Leknickienė lėkštėje laiko suktuvių taures. Pačioje kairėje prysaky abudu p. Kuprevičiai, sutiktuvių metu. Giliai už prysakinio stalo per patį vidurį — pp. Ona ir Juozas Kuprevičiai ir į dešinę nuo p. Kuprevičienės — dukrelė Genovaitė, o į kairę nuo p. Kuprevičiaus — jų giminės iš Bostono — pp. Reddy ir p. Anthony; stovi iniciatoriai pp. Leknickai. Aplinkui stalus — gausūs subuvimo dalyviai.

įskundė policijai, o gal drauge ir su būtų nuomininkais. Dabar jau sunku tiksliai nustatyti, kas iš tikrųjų buvo tikrasis skundikas. Gana to, kad vie ną vakarą, kai mes su p. Leknicku laikraštį brošiūravome, įsiveržė 7 slapstosios policijos tarnautojai ir... suareštavo.

P. Kuprevičius buvęs pastatytas prie sienos stovėti ramiai, nejudėti. P. V. Širvydas, kuris pripuola mai šiu metu buvo užėjęs pas pp. Kuprevičius, buvo nugašdintas, ypač, kad jis, kaip JAV valstybės tarnautojas, atsidūrė nieku dėtas šioje „baisioje konspiracijoje“... Bet p. Leknickas tuojau susirgriebė ir policijai parodė valdžios leidimą „Nepriklausomai Lietuvai“ leisti. Policijai nieko nebeliko, kaip tiktai p. Kuprevičių tuojau paleisti iš griežto arešto, o pagaliau ir pačiai, pasiėmus kelis „NL“ numerius bei brošiūruojamųjų puslapių, pasitraukti.

— Bet tuo incidentu „trobeliai“ nepasibaigė, — tęsia p. Kuprevičius. — Mūsų namo, kuris buvo Antroje Ave, Ville Lasalle, erdviame rūsy vyko „Genovaitės“ dramos repeticijos. Jos butininkams taip pat nepatiko. Todėl jie pradėjo da-

ryti visokias negeroves. Kartą jie padegė mūsų buto rusį. Tiesa, gaisrininkai gaisrą likvidavo. Bet jie tęsė kovą toliau.

— Dažnai rasdavau, — pasakoja p. Kuprevičienė, — laikraščio medžiagą išgriautą nuo lentynų. Dažnai rasdavome žymius, kad bandyta rūsis padekti...!

Tai visa, kaip jie nupasakoja, kovų už tą laikraštį epopeja.

Pagaliau, pasirodo, pp. Kuprevičiai atsiduria net teisme, kuriam tenka sumokėti 700 dolerių išlaidų. Ir to mažai. Nebe galėdami toliau sugyventi su įpykusiais nuomininkais, pp. Kuprevičiai priversti net savo namus Antroje aveniu apleisti. Nusipirkę žemės sklypą Lasalle bulvare, ten statosi sau namus ir senuosius parduoda... Kaip matome, pp. Kuprevičių „Nepriklausoma Lietuva“ tikrai ir nemalonumais bei pinigais apmokėta ir ašaromis apraudota, nes nemalonumų ir sielvarto dėl to buvo daugybė.

— Bet mes nesiskundžiame, — sako p. Kuprevičius. — Ir dabar, — abudu vie-

nan balsas sako pp. Kuprevičiai: — mes norime, kad būtų nau, kad pp. Kuprevičiai yra pasitarnauta, patalkinta „Nepriklausomai Lietuvai“. Ne apie mus, kaip asmenis, čia eina kalba. Kalbame tikrai apie tai, kaip padėti savo spaudai.

Rašantysis turi prisipažinti, kad jam nepasisekė pp. Kuprevičių įtikinti duoti vien savo šeimos — jų abiejų — p. Onos, p. Juozo ir vienturtės dukros Genovaitės-Jean — Kuprevičių atvaizdo. Jie būtinai norėjo, kad būtų pagerbti visi jų staigmenon susirinkusieji tautiečiai ir todėl prašė įdėti visu subuvimo dalyvių foto. Jeigu visu šimtu procentų jų prašymas neįvykdytas, jeigu kaiku rie momentai atvaizde iškelti, tai kaltė už tai tenka prisiminti rašančiam. Žodžiu, ir iš šitos pusės pp. Kuprevičiai pasirodė labai kuklūs ir nuoširdūs.

— Bet jie visuomenininkai, — tą pabrėžė visi jų pagerbimo vakarienėje kalbėjusieji; — jie geri žmonės, tą teigė AV parapijos klebonas dr. Kubilius; jie yra lietuviškųjų reikalų puoselėtojai ir Vilniui Vaduoti S. selėtojai ir Vilniui Vaduoti S. gos organizatoriai, — priminė Sv. Kazimiero parapijos klebonas J. Bobinas; turėdamas

ilgą tarnybinį kontaktą, įsitikinau, kad pp. Kuprevičiai yra nuoširdūs spaudos rėmėjai, — sako p. Rukšėnas; jie visuomenininkai, bet ir savo privataus gyvenimo neužmiršta, — įtikinėjo p. Kiškis. Žodžiu jie — veiklūs, iniciatyvingi žmonės. Tikrai, pp. Kuprevičiai pernai Brodway ir 6-sios Ave (284 nr.) kampe (Ville Lasalle) pasistatė didžiulius, puikius namus, kuriuose ir patys turi gražiai įrengtą butą. Salioną puošia, be ko kita, pianinas, nes dukrelė, kuri lanko vidurinę mokyklą, taip pat mokinasi skambinti.

Gražiai pp. Kuprevičiai dabar gyvena, bet rašančiam ypač malonu, kad pp. Ona ir Juozas Kuprevičiai-Kupriai yra nuoširdūs „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbiai ir pastovūs talkininkai. Tai yra kultūros darbuotojai, o tokių niekuomet nėra per daug, — to dėl nuoširdžiai reikia linkėti jiems ilgiausių metų ir gražiausių sėkmės ir jų asmeniniame gyvenime kaip ir nesumažinti savo talkos lietuviškajai spaudai. Už tai jiems tars padėkos žodį ne tik tai tos srities darbininkai, bet ir Kanados lietuvių istorija.

Apie kasdienybę, rašytojus ir knygas

HENRIKAS NAGYS

Grazinos Tulauskaitės rinkiniai retai aplanko skaitytoją. Pirmoji knyga (Paklydę žodžiai) pasirodė 1934 metais. Antroji (Vėjo smuikas) lygiai dešimčia metų vėliau. Po aštuonių metų štai mus aplanko trečioji poetės poezijos knyga „Po svetimu dangum“. Knygą išleido Venta, Vokietijoje. Aplanką piešė dail. J. Pencyla.

Jau prakalbinami eilėraščiai poetės pasako savo credo: Lyg peteliškės žodžiai lekia, Lyg upė veržias iš krantų, Tai vėl į tavo širdį tako Aš iš širdies neberandu. Tai šviečia jie tarytum saulė žydriam pavasario dangui. Tai vėl lyg debesys keliauja Ir audrą nešasi paskui.

(F. s. d., 5 psl.)

Nekomplikuoti ir skambūs eilėraščių forma harmonizuoja su tokiu pat paprastu ir nuoširdžiu jausmu. Per septyniolika metų — nuo „Paklydusių žodžių“ ligi „Po svetimu dangum“ — nedaug ką pasikeitė G. Tulauskaitės poezijoje: poetė liko ištikima savo jaunatviškai naiviam pasisakymui, negausiai tematikai ir stilui. Šiuo atžvilgiu ji panaši į kitas mūsų moteris poetes, kurios gražiai ir kukliai dainavo jaunystę, meilę, gamtą ir gimtinę, sudarydamos literatūriškai maždaug lygiai pajėgią grupę, kurios priekyje žengė neramioji ir nepaprasto talento kūrėja Salomėja Neris. Surastume pa našumo Tulauskaitės poezijoje su B. Buivydaite, K. Grigaity-

te, Ale Sidabraite. Panašumo tematiniam pasirinkimui ir įforminimui.

G. Tulauskaitės „Po svetimu dangum“ pastebimas tačiau ir visiškai savitas bruožas, išskiriantis poetę iš kitų poečių — tai ypatingai subtilus, pasakytume, bugštus santykius su vaizduojama tikrove. Pietistiskai rūpestingai poetė saugo tykų ir šiltadaržinių savo eilėraščių pobūdį. Niekur jos poezijoje nerasime aštresnio vaizdo, neįprasto palyginimo. Tuo ne norime pasakyti, kad poetinės puošmenos Tulauskaitės knygų būtų būtinai banalios, ne; jos tačiau taip pat nėra diametraliai naujos, bet dažniausia modifikuotos variacijos, paimtos iš tradicinio stilistinių puošmenų šaltinio.

Kaip tatau todėl poetės eilėraščiai, mieliai ir simpatyngai užgaudami skaitytoją ausį, nepasilekia perdaug ilgai jo širdyje; neįvairi tematika, kiek monotoniška ritmika — prie to kio užmiršimo taip pat prisideda. Minėtus nedideles išperka poetės visiškai bepretenziškumas, jos taikus ir lyriškas skaitytojo kalbinimas.

Aplink tik sniegas ir kalnai. O aš viena mažoji trobelė. Daugiau čia nieko nematai: Aplink tik sniegas ir kalnia. Dažyk nors dangų mėlynai. Kurio tau nieks grąžinti negali. Aplink tik sniegas ir kalnai, O aš viena mažoji trobelė.

(P. s. d., 48 psl.)

(bus daugiau)

INGRIDA IR ASTRIDA GARSINA LIETUVĄ

Ant. Barčius.

Dar tik keliolika mėnesių te praėjo, kai p. A. Sideravičius su savo šeima atvyko į Kolumbiją, tačiau jau spėjo pagarsėti ir gražiai išgarsinti lietuvių vardą šiame krašte. Jo dvi dukrelės, garsiosios „ninas lituanas“, lietuviškas mergaitės, vienuolikmetė Astrida ir dvylikametė Ingrida, jau yra pažįstamos savo dainavimu ir grojimu kiekvienam kolumbiečiui.

Tas dvi lietuviškas Kolumbijos radijo klausytojai išgirdo, ir iki šiol nežinomų ir negirdėtų lietuvių muzika ir daina sužavėjo kolumbiečius. Po to pakvietimai koncertuoti įvairių muzikinių labdaros

draugijų viešuose parengimuose, teatruose, žymiuose klubuose rinkinei visuomenei. Miestas mirga ty besisąjaušiančių mergaičių nuotraukomis pasiūšusiais plakatais, kurie skelbia ty ninų koncertus. Vietinė didžioji spauda deda jų nuotraukas su šiltomis, liaupsinančiomis žymiųjų Kolumbijos kritikų recenzijomis ir įvertinimais.

Tačiau sostinė Bagota nėra didelės miestas ir Sideravičiai kviečiami kitų Kolumbijos miestų, kurie taip pat nori pamatyti ir išgirsti tas garsiąsias „ninas lituanas“:

mu Kolumbijos mieste Medel-

Ir štai antrame savo didulini įvyksta didžiulės Rio Grande hidroelektrinės stoties atidarymas, kurame turi dalyvauti valstybės prezidentas Doctor Roberto Urdaneta Arbelaez su beveik visais ministerių kabineto nariais. Organizacinis komitetas pakviečia iš Bagotos garsiąsias Ingridą ir Astridą. Du kartus per visus Kolumbijos radijo siūstuvus — Radio Cadena Nacionaal — jos duoda koncertus. Elektros jėgais atidarymo proga augstiesiems svečiams taip pat du kartus koncertuoja. Jų tautiniai lietuviški kostiumai suklelia susizavėjimą ir respublikos prezidentas su ponija nepagalijoms siltų žodžių, paglostojas pareikšdamas užuojautos dėl jų tėvynės ištiktų nelaimių, kuriuos jiems gerai žinomos ir nepagalij širdingiausių komplimentų. Paskui uždari koncertai rinkinei visuomenei garsiajame klube Union, kuris savo puošnumu neturi sau lygaus Kolumbijoj ir vėl koncertas Medellino turtuoliams viename dvare.

Ateina telegrama iš žymaus Kolumbijos kurortinio miesto Cartagenos. Ten jau baigia pūsti vėsūs šiaurės vėjelis „briza“ ir ruošiamasi vasaravimo sezono uždarymui, nes netrukus prasidės tropikiniai karščiai, kurie iš Cartagenos išvaikys visus vietinius ir užsieninius vasarotojus. O kaip užbaigs sezoną žymus kurortas be „ninas lituanas“?

Po kelių koncertų Cartagenoj, kurių vienas buvo duotas garsiai amerikiečių ekskursijai ir įdainavus keliolika plokštelių Kolumbijos plokštelių bendrovei, turi dar išvykti į didelį Kolumbijos uostamiestį Barabquillą.

Kokią pagarbą joms jaučia kolumbiečiai, galime spręsti iš to, kad tos lietuviškos yra Kolumbijos švietimo ministerijos globoj ir specialiu Kolumbijos finansų ministerio raštu jos yra atleistos nuo visų pajamų mokesčių.

Nors Kolumbijos teritorija yra nemaža, tačiau joje tėra tik tiktai keli didesni miestai, tad p. A. Sideravičius numato su savo dukrelėmis išvykti koncertuoti į kitas valstybes. Šiuo metu jis veda susirašėjamą su Venecuelos ir Kubos impresarijais.

— Aš vykčiau ir savo rizika, — sako p. A. Sideravičius,

suknelė tuščiame perone. Ilgai, vakarais... Ir dabar, kai užsimerkia.

Traukinys pradėjo lėtėti, šmėkstelėjo stoties pavadinimas ir lyg pasimatė žydri suknelė. Juras pašoko. Čia tada ji stovėjo nepavargstančiai ranka mojuodama. Jis sekė peroną įtemptai, tarsi dar ir dabar ji ten stovėtų. Paskui atsisuko, pažadino Petukonį, spustelėjo jam ranką ir nusiyrė prie išėjimo.

Ilgai jis vaikščiojo perone, stovėjo toj vietoj, kur jos buvo stovėta, sėdėjo laukiamajam ir vis galvojo, kad ir jos čia buvo sėdėta. Ir kur besuko akis, vis šmėkčiojo žydri suknelė ir šypojoji jos akys. Dvi laukimo valandos greitai prabėgo, nes visą laiką Birutė buvo su juo. Tik kai ir vėl traukinys ėmė artėti prie tikslo, vizija išnyko ir pradėjo smelktis abejonės, — o jei visa tai tebuvo juokai? Jei jos stotyje nebus? Bet ar galėjo būti juokai! Po to, po tiek reikšmingų smulkmenų... Šios abejonės jį neramino visą likusį kelią. Kankino jos jį ir anksčiau, tik kai atėjo sutartas sekmadienis, abejonės išbluko ir jis liko tik vienos karštinės apimtas — pasimatyti. O dabar ir vėl. Abejonės augo, virto nerimu, baime. Dar niekad taip smarkiai neplakė širdis vykstant į pasimatymą su moterim. Šis nerimas Jurą pykino ir net iedino. Jis mėgino tvardyti, bet nerimo neįveikė. Ir kai traukinys sustojo, jis vos atsikėlė. Žvilgsnis kryo į langą, bet jis valdėsi. Ramybės! Ramybės! Išviršiniu abejingumu apsisiautęs, nepažvelgęs per langą jis lengvai nušoko ant perono. Žydrios suknelės nesimatė. Staiga paliko silpna. Tik akys vis dar įsiejojo. Jos atpažintų Birutę ir rudeniui palte, jos šypseną jis atrastų ir margiausioj minioj. Bet jos čia nebuvo. Galvoje plakė kūju — nėra, nėra! O kojos nesąmoningai nešė prie išėjimo.

Neskubėdamas, vienu iš paskutiniųjų išėjo jis per užtvarą. Tačiau ir čia džiugus šypsenos jo nepasitiko. Žvalgėsi, ėjo šen, bėgo ten — nėra. O gal neatpažino. Vėl atgal. Įkyriai žiūrėjo moterims veiduose, bėgo iš paskos, lenkė, žiūrėjo, grįžo — nėra! Kelis kartus tarėsi atpažinęs jos eiseną, garbanas — nusivylė. Įkišo galvą laukiamajam — nėra. Bufete — nėra. Nėra! Visi pojūčiai sakė, kad jos nėra, bet jis stengėsi ramintis: „Ateis — pavėlavo“. Vaikštinėjo prieš stotį, lyg sargybinis — nesulaukė. „Gal ji apsiriko, ne to traukinio atvykstant laukia? Tikrai taip!“ Nuo tos minties jam kiek palengvėjo, bufete nusėdėti/negalėjo. Vaikštinėjo prieš stotį ir kankinosi. Dabar vaizduotė neįveikė, žydri suknelė akyse nesivaideno, tik smaigė lyg kokia gėda, lyg pyktis, tik liko be galo neramu. Po ilgo, ilgo laukimo atėjo sekantis traukinys, žmonės išsivaikščiojo, o jis Birutės nesulaukė, stovėjo vienas ir nežinojo nei ką daryti, nei ką manyti. Protas diktavo grįžti, o širdis traukė stovyklon. Ji užmiršo, ji laukė peritą sekmadienį, gal lauks kitą — ji laukia. Pasimatyk, išsiaiškink.

KULTURINĖ KRONIKA

LIETUVOS ŽURNALISTŲ SĄJUNGAI 30 METŲ.

Ji būtina atgaivinti.

1952 metų sausio 31 dieną suėjo lygiai 30 metų kai įsteigta Lietuvos žurnalistų Sąjunga, savo pradžioje jungusi į vieną organizaciją ir rašytojus ir turėjusi Lietuvių Rašytojų ir žurnalistų Sąjungos vardą.

1922 m. sausio 31 d. Kaune įvyko steigiamasis žurnalistų ir rašytojų susirinkimas, kame dalyvavo: kan. J. Tumas, M. alčius, Br. Prapuolenis, J. Laurinaitis, A. Bružas, K. Kristutis, J. Pronsks, P. Ruseckas,

— nes esu tikras savo dukrelių pasisekimu, tačiau neturiu lėšų padengti pagrindines kelionės išlaidas, kurios siekia kelis tūkstančius dolerių.

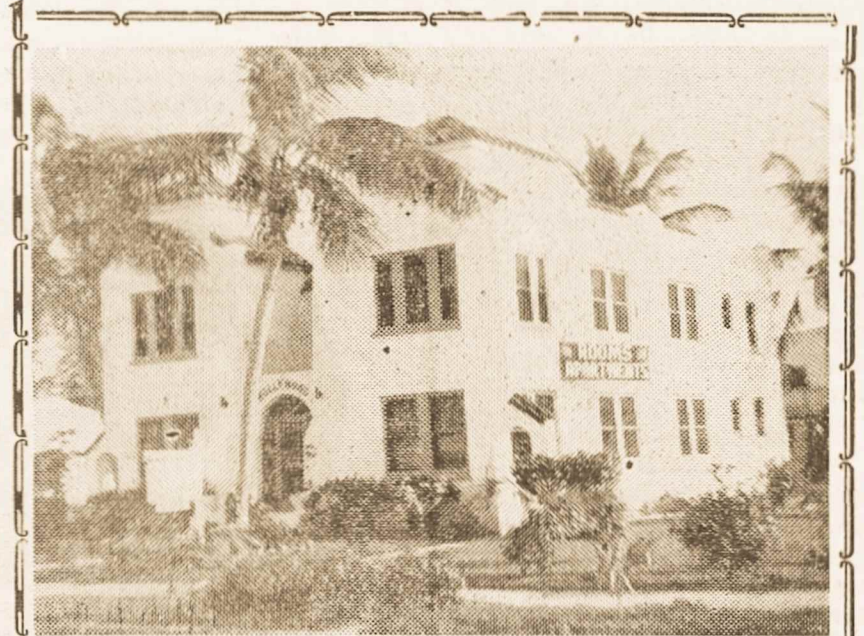
Prieš išskrendant iš Medellino į Cartageną, Ingrida ir Astrida Sideravičutės suruošė šeimyninį koncertėlį p. inž. A. Dyrikio putė, kvietiniams viešiniams lietuviams svečiams. Visi svečiai, tarp kurių buvo žymių kolumbiečių, nepageilėjo širdingiausių komplimentų ir visokeriopo pasisekimo toliau garsinant Lietuvos vardą.

A. Klimas, J. Strimaitis, M. Bagdonas, K. Samajauskas, A. Žukauskas - Vienuolis ir P. Budvytis. Susirinkimui pirmininkavo kan. J. Tumas, sekretoriavo A. Klimas.

Žurnalistų ir rašytojų sąjungai įstatų surašė kan. J. Tumas. Pasirašė: kan. J. Tumas, J. Strimaitis, A. Žukauskas-Vienulis, A. Klimas, J. Laurinaitis. 1922 m. kovo mėn. 11 d. įstatai buvo įregistruoti Kauno Apskritis v-ko įstaigoje.

Kadangi Lietuvos gyvenimas augo, plėtėsi ir šakojosi; kadangi iš vienos ir iš kitos tos organizacijos pusų išaugo nauji kadrai žmonių, tai jungtinei organizacijai susidaryti grynai profesinių skirtumų ir todėl Lietuvių Rašytojų ir žurnalistų Sąjunga pribrendo prie kiekvienai sričiai savaimin gumo ir savarankiškumo. Todėl to organizacija pasidalino pusiau: iš jos susidarė Lietuvos Rašytojų Draugija ir Lietuvos žurnalistų Sąjunga.

1929 metų rudenį įvykusiam žurnalistų susirinkime nutarta buvo sudaryti grynai Lietuvos žurnalistų Sąjungą, ku-

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.

Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmuotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

rios įstatai, pasirašyti J. Purickio, A. Bružo, M. Salčiaus ir A. Klimo, 1930 m. balandžio 12 d. įregistruoti Kauno apskrities viršininko įstaigoje.

Paskutiniiais laikais Lietuvos žurnalistų Sąjunga turėjo per 200 narių, kurių dalis buvo kandidatai-korespondentai, atliekanti žurnalistinį stažą.

Tremtyje rašančiojo iniciatyva buvo atgaivinta Sąjunga įvykusiame Hanau stovykloje susirinkime.

Reikia pasakyti, kad Lietuvos žurnalistų Sąjunga yra atlikusi nemažą Lietuvos spaudos sanacijos darbą. Kaip žinoma, paskutiniaisiais laikais Lietuvos spaudoje buvo žymi kultūra, kurios, deja, labai tenka pasigėsti išeivijoje. Lietuvos žurnalistai, o jų tarpe ypač redaktoriai, buvo saistomi žurnalistinės etikos ir moralės principų, ko, deja, išeivijoje trūkstą. Lietuvos žurnalistas ir redaktorius buvo atsakingas ne tik prieš visuomenę, bet ir prieš žurnalistų Sąjungą, kuri dažnai peržiūrėdavo jo darbus žurnalistinės etikos ir moralės bei objektyviosios tiesos požiūriu ir jam pasakydavo tiesos žodį ir net sudraudavo. Dėl to nepriklausomos Lietuvos spaudos lygis nuolat kilo, o tas savaimis jau sudarė sveikesnę atmosferą, kurioje srovė, luomų ir kiti tarpusaviai santykiai buvo statomi į kultūringas ribas.

Ir dabar, tūtinai reikia atkurti ar naujai sudaryti Lietuvių žurnalistų organizaciją, kuri pasinaudotų gerosiomis Lietuvos žurnalistų S-gos tradicijomis, ir išeivijos spaudonę būtų daugiau moralinių principų paisyti. Esu tikras, kad tai pasitarnautų ir geresniems santykiams nustatyti lietuviškoje visuomenėje, kuri dabar dažnu atveju, tiesiog kurstoma neapykantos, keršto dažnu atveju nesiskaitančios su jokia spaudos etika ir morale.

Žurnalistų pirmoji pareiga susirūpinti šiais reikalais, ir todėl yra būtina atgaivinti ar naujai sukurti žurnalistų organizaciją.

J. Kardelis.

ATSIŪSTA PAMINETI

Jonas Gailius. KARTUVĖS. Viršelis Živilės Duobaitės. Išleido „Rūta“ 1951 m. Atspaus-ta 1000 egz. Kaina 1 dol.

Naują knygą galima gauti „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

RUDUO

BALYS GRAŽULIS

II.

Besvajodamas Juras staiga pajuto, kad kažkas paliko netaip ir pamatęs išsisėmusį nuo ilgų kalbų, užsnūdusį Petukonį, nusišypsojo. — Vargšas pesimistas! Štai kas yra senatvės pažymys. Niekuo netikėti, nepasitikėti savim, sutikti su tuo, kas yra. Ir čia pat jį įžnybė priekaištas: — O tau, ar tinka paneigti metams tinkančią elgseną? Ar nekvaila ir ar ne gėda ir romaninius smaguriavimus lyg tuščia-nesubrendėliui? Lyg palaidam stovyklos mergininkui... Valandėlei paliko nesmagu ir gėda pačiam savęs. Bet greitai atėjo sąžinė nuraminti argumentai: „Tai kas, kad esu romantikas? Kad pasidaviau širdies traukimui, įrodo, kad žmogus kokių gimė, tokiu ir mirs. Netiesia, kad keičiantis laikams ir mes pasikeičiam. Kas buvo romantikas, tas svajos ir mirties patale. Argi galėtų būti kitaip, jei visą amžių, nuo ankstyvos jaunystės, moteris man buvo gyvenimu. O tai, kad taip jautriai išgyvenau, kad elguosi kaip nesubrendėlis, tik įrodo, dvasios jaunumą ir kad todėl turiu teisę į jauną moterį. Kas pajėgia, kas moka norėti — vertas meilės, o kas įieško ryšio pagal savo metus, įrodo savo senatvę ir išduoda meilę. Tik meilė, akla ir karšta, yra graži ir meilės veiksmas nėra ir negali būti juokingi, kaip niekas nėra juokinga, kas daroma iš tyros širdies. O ar jis nemylė? Ar jo jausmas nėra tyriausias širdies balsas? Apraminęs sąžinę, Juras ir vėl atsidavė pirsiminimų pagundai.

Niekad jis nebuvo taip smagiai keliavęs, kaip tada, jaunimo būryje. Tas viešas vaidinimas, ta po juoku paslėpta tiesa, žvilgsniai, prisilietimai... Tas jos neslepimas noras jausti jo rankas aplink savo liemenį, jos snaudulys nusvirus į jo glėbį. Buvo vaidinama povestuvinė kelionė, buvo juokai, visiems juokai, o jam su Birute laimė. Juokais ji ir apsilankyti pakvietė.

— Pasitiksiti stotyje? — klausė jis.

— Būtinai! Ir krisiu į glėbį, kaip krinta sužadėtinė iš žygio grįžtančiam riteriui, — juokėsi ji.

Ir visi juokėsi — visas ansamblis — ir jis buvo laimingas, kad tame juoke tik jis vienas tiesą imato. Jie sumušė rankas ir sutartis buvo padaryta. O kai ansamblis vienoje stotyje išlipo persėsti į kitą traukinį, dar kartą buvo patvirtinta.

— Lauksit? — klausė jis.

— Lauksiu, — atsakė ji tiesiai į akis žiūrėdama. Visi nuėjo, o ji laikė savo ranką jo delne ir sakė: — Tikrai, ap-lankykit, ponas majore.

Traukinys sujudėjo, tolo, o ji stovėjo pasistiepusi ir mo-javo ranka jam iš paskos. Ilgai dar buvo matoma jos žydri

Ko ja už kojos, gražiamas minties, ką sakys ten nuėjęs, ėjo jis stovyklon. Grįžti? Ar pajėgtų? Juk kojos pačios veda, prieš norą, prieš valią. Ir ar meilė nėra stipresnė už valią?

Perėjo miestą, priėjo kareivines, pamatė pilną kiemą vaikštinėjančių žmonių ir jam pasidarė taip nemalonu, tokia gėda, kad bijojo ir kelio pasiklausti. Atrodo, kad visi žino, stebisi ir šaiposi. Tik miglota viltis, atpildė už šią kančią saldumas dar vedė pirmyn.

Sustojęs ilgam koridoriuje prie vieno durų ilgokai lūkuriaivo, skaitė ant jų užrašytą pavardę ir jautė, kaip širdis silpsta. Pabėdęs bailiai laukė — tyla. Dabar jam norėjosi sprukti, kiek kojos neša, tik jėgų nebeliko. Ir kai staiga prasišė durys, gomurys jam išdžiūvo ir rinkiniai žodžiai išbyrėjo. Jo amžiaus vienmarškinis vyras stovėjo tarpduryje nepasitikinčiai žiūrėdamas į jį. Per jo petį Juras matė tokį, kaip jo, kambarelių, pilkomis antklodėmis uždangstytas lovas pasieniais, pačių susikaltą stalą, taburetes, prie atdaros spintos triušiančią senąją moterį ir spintoje, tarp kitų rūbų — žydriąją suknelę. Birutės nebuvo.

— Norėjau pamatyti panelę Birutę, — pagaliau išspaudė Juras, vis dar tebežiūrėdamas į žydriąją suknelę.

— Nėra, — trumpai atžėjęs vyras.

— Išvažiavusi? — teiravosi Juras.

— Išėjusi, — vėl sausai atmetė vyras.

— Nežinote, kada pareis? — vis dar vildamasis klausinėjo Juras.

Vyras patraukė pečiais. Paskui paklausė:

— O koks reikalas?

— Taip sau, norėjau pakalbėti, — visai sumišęs dusliai atsakė Juras. Argi galėjo jis pasakyti teisybę šitam rūšiam, nemandagiam žmogui.

— Gal užeisit, prašom, — įsikišo moteris. — Birutė va-

kare pareis, išbėgo su draugėmis, sakė į mišką eis.

Ne, dabar užėiti jis negalėjo, jis nežinojo ką kalbėti su šitais nesvetingais žmonėmis. Gal vėliau, vakare. Stebėdamasis, kad šie nemeilūs seniai, Birutės tėvai, išėjo jis į kiemą, jokios mintelės, jokio nusivylimo, tik kažkoks sunkumas lenkė jį prie žemės. Nei kur užėiti, nei kur prisėsti — aplinkui vis nematyti veidai. Jieškoti ansambliečių nesinorėjo, net gi bijojosi susitikti. Beliko eiti miškan, ješkoti poilsio ir ramybės, o gal ir Birutės...

Išėjęs iš stovyklos, jis pasuko upės šlaitais ir nuklydo toli už miestą. Krūtinėje buvo ramu, galvoje neužėję vizi-ją akyse nebestovėjo. Ėjo rudens nuspalvintais takais ir nieko negalvojo. Buvo čia, abejones įveikė ir viskas susitvarkys. Tik kantrybės — vakare ją pamatys. Ant aukšto skardžio sustojo, pasitęsė apsiastą ir atsisėdęs žiūrėjo į murziną upės vandenį, tai stebėjo pro šalį praeinančias por-eles ir ramiai laukė vakaro. Buvo ramu ir gera. Jis net stebėjosi, kad taip staiga įtempimas atslūgo ir kad galvoje

HAMILTON

ISPUDINGAS MINĖJIMAS

Minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 34 metines, Hamiltono lietuvių kolonija jas iškilmingai ir išpūdingai apvaidins. Šis minėjimas gavo tuo iškilmingesni atspalvį, kad jame dalyvavo Nepriklausomybės akto signataras prof. Kaminskas.

Minėjimo iškilmės prasidėjo vasario 17 d. 11,30 val. iškilmingomis pamaldomis Vengrų bažnyčioje. Pamaldas laikė trys kunigai, o pamokslą sakė kun. Sudikas. Po mišių už žuvusius už Lietuvos laisvę sugiedota Libera.

18 val. Westdale College erdvioje salėje vyko oficialinis minėjimas, kurį atidarė KLB Hamiltono Apylinkės valdybos pirmininkas J. Matulionis, pakvietęs susikaupimo minute pagerbti žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės.

Karštais plovimais sutinkamas išėjęs kalbėti prof. Kaminskas. Savo kalboje pažymi, kad Nepriklausomybės akto reikšmė gyvenime turėjo vykti kova. Ta kova buvo atkakli ir dramatiška, net ir Valskybės Taryboje radusi atgarsio. Valskybės Taryba norėjo atskirti nuo Rusijos, bet buvo spiriama susirišti su Vokietija. Dėl unijos su Vokietija susiklo Valskybės Taryba: didelė da

lis pasisakė už uniją, o likusioji dalis prieš. Šis skilimas trukdė visą mėnesį ir tik po to vyko susipratimas, ko pasėkoje buvo paskelbtas Nepriklausomybės aktas. Po to jau sekė kova su ginklu prieš priešus. Lietuva apsisvalė, Lietuva atsikūrė. Sušaukė Steig. Seimą, pravedė pažangius įstatymus. Atkūrimo darbas sekėsi. Po to Lietuvą užgriuvo tragiškasis laikotarpis, kuris tęsėsi iki dabar. 1918 m. apie Lietuvą mažai kas žinojo, o šandien jau daug kas žino. Šis reikalas yra keliamas spaudoj ir prie svetimų vyriausybų. Mes esam pirmutiniai ko votojai ir turim viską daryti, kad tą atlikumėm tinkamai. Ši pareiga yra ypatingai prisimintina, kad šiuo laiku ateina lemiamas momentas. Mes reikalingi didžiausios vienybės, jėgų įtempimo ir realios paramos Tautos Fondui, kad viskas būtų tinkamu ir reikiamu momentu išnaudota.

Skaito paskaitą svečias iš Ottawos prof. Paplauskas-Ramūnas. Savo ilgojo ir išsamiojo paskaitoj gerb. profesorius priminė daugelį faktų, kurie lietuviams mažai žinomi arba ignoruojami.

Po to sveikino estų, latvių ir ukrainiečių naujųjų ir ukrainie

čių senųjų atstovai.

Ivykus trumpai pertraukai, vyko meninė dalis, atliekant montažą „Vasario 16-toji diena“. Montažas visiems patiko gilaus išpūdzio. Montažą atliko Hamiltono meno mėgėjų grupė „Aukuras“, Hamiltono tautinių šokių grupė vadovaujama p. Breichmanienės, Hamiltono lietuvių choras vedamas V. Dargio ir Hamiltono vyrų kvartetas vedamas A. Dargio. Montažui vadovavo p. Kudabienė-Dauguvietytė. Šioj pynėj gražiai jungėsi dainos, sokiai, deklamacijos ir puikūs sviesos efektai. Visa programa baigta Tautos himnu. Šitoks puikus Nepriklausomybės šventės minėjimas Hamiltone įvyko pirmą kartą.

PROF. KAMINSKAS HAMILTONE

Vasario 14 d. 19 val. „Dainavos“ salėje prof. Kaminskas darė pranešimą Hamiltono lietuvių organizacijos valdybų nariams, kurių susidarė apie 60 asmenų. Prof. Kaminskas padarė plačią apžvalgą VLIKo darbuotes, santykių su diplomatais ir kitais klausimais. Po kalbos svečias atsakinėjo į paklausimus, kurių susidarė visa eilė. Po organizacijų susirinkimo Tautos Fondo valdytojas turėjo trumpą pasitarimą su Hamiltono Tautos Fondo skyriaus valdybos nariais.

Vasario 17 d. 13 val. Roberts svetainėje Hamiltono lietuvių socialdemokratų organizacija surengė prof. Kaminskui pagerbti iškilmingus pietus. Pirmininkas Br. Erelis pirmiausia svečią sveikino. Toliau sveikino Bendruomenės vardu — J. Matulionis, skautų — p. Laugaly, TF Hamiltono skyriaus vardu — St. Dalius, sportininkai ir prof. Paplauskas-Ramūnas. Socialdemokra

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir patalynės, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

LIETUVIAMS SPECIALI NUOLAIDA.

3 East Notre Dame St., Telefonas MA 1006.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave. nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių! A. PAULAITIS Importe - Exporte. Wanga - Allgau - Germany.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE 273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorių taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais. Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Dėmesio Tabako Ūkininkams

Išsigiję ūkį, visi susiduria su draudimo problemomis. Draudimas iš viso yra painus ir brangus dalykas, bet būtinas. Todėl čia tautiečiams galiu ypatingai patarnauti. Ats-tovauju tris didžiausias kompanijas ir rūpestingai padėsiu kur galima pigiau ir geriau apdrausti ūkio pastatus, mašinas, tabaką laukuose; sveikata nuo ligų ir nelaimių. Lengvom sąlygom finansuoju cars, trucks ir tractors.

CHARLES POCIUS INSURANCE AGENTORA.

TILLSONBURG, Ont. Tel. 829 J.

NAUJIEJI ATEIVIAI...

Atkelta iš 3 pusl.

liet. tremtinių grupė yra įsikūrusi Baltimorėje, Marylando valst., ir mažytis būrelis pačioj JAV sostinėj, Washingtono D. C. Gana būdinga, kad palyginti ne per daug trektinių įsikūrę stambioj ir gana pramoningoj Pensylvanijos valst., kai tuo tarpu daugumai senųjų mūsų ateivių daugiau ar mažiau joje tekę pagyventi, o nemaža jų ten yra įsikūrę visam gyvenimui. Tiesa, palyginti nemaža tremtinių iš Vokietijos buvo atvykę į Pensylvaniją, bet didelė jų dalis po kiek laiko išsikėlė kitur. Dabar tik gausnės liet. tremtinių grupės yra susitelkusios į du Penn. didmiesčius Philadelphia ir Pittsburghą. Dar po būrelį yra Scrantono ir Wilkes Barre miestuose. Būdinga taip pat, kad beveik niekas iš naujųjų ateivių nedirbas anglies kasyklose, kai didelė mūsų senųjų ateivių dalis turėjo pereiti per kasyklinį pragarą.

Jeį neskaityti Čikagos ir jos apylinkių, tai visai mažai liet. tremtinių įsikūrę plačiuosiuose JAV Viduriniuose Vakaruose, arba kaip čia sakoma, Midwest.

Gana gausi liet. tremtinių grupė Vid. Vakaruose susitelkė tik į Omahos miestą, Nebraskos valst.,

kuris guli prie Missouri upės ir yra, galima sakyti, pačiame JAV teritorijos centre. Omahos valst. yra viena iš tų, kurios valst. valdybų vadovai p. Makūnaitė pakviesdama visus sugiedoti ilgiausių metų, Aukuro — E. Mickūnas, orkestro „Aido“ vardu — S. Jokūbaitis, Hamiltono tautinių sakių grupės vardu pulk. Giedraitis, Oakvilės ALOK ir socialdemokratų centro valdybos vardu — p. Frenzelis, žurnalistų — p. Prijelgauskas ir iš svečių tarpo inž. Kšivickas. Paskutinis sveikino TF skyriaus valdybos vardu inž. J. Svilas ir įteikė Augustino albumą su meniškai padarytu įrašu. Atsakydamas į sveikinimus prof. Kaminskas dėkojo už pagerbimą ir linkėjo visiems vieningai, be jokio skirtumo dirbti Lietuvos vadavimui ir lėšų telkimui darbą. Didoku disonansu nuskambėjo

hoj yra apsigyvenę arti 1.000 lietuvių tremtinių. Kita kiek gausesnė grupė Vidur. Vakaruose susitelkė į East St. Louis, Ill. valst., ir St. Louis, Ill. valst., miestus. Dar po keletą lietuvių tremt. šeimų yra apsigyvenę Sioux City ir Des Moines miestuose, Iowa valst., taip pat Lincoln miesto, Nebraskos valst.

Palyginti maža lietuvių tremtinių įsikūrę Vakarinėse, arba Ramiojo vandenyno pakrančių valst., kur tikrai yra vylioiantis klimatas, bet užtat ne tiek lengva naujam ateiviui sirasti kiek geriau apmokamą darbą. Didesnė liet. tremtinių grupė ten yra susitelkusi tik į Los Angeles miestą, Californijos valst., kuri siekia apie 500. Apie keliasdešimt tremtinių yra įsikūrę dar Portlando, Oregono valst., ir dar po mažesni būrelį San Francisko, Cal. valst., ir Seattle, Washingtono valst.

Tai ir, galima sakyti, visos JAV vietos, kuriose apsigyveno lietuviai tremtiniai. Kaip matome, tremtinių beveik visai ne pateko, jei neskaityti paskirų šeimų ar pavienių asmenų, į pietines JAV valstybes, ir kalnų valstybes ir šiaurines Vidurinių Vakarų valstybes. Tiesa, emigracijos į JAV pradžioj tam tikras skaičius liet. tremtinių pagal nevardines garantijas buvo atvykę į Louisianos valst., dirbti cukrinių nendrių plantacijose, bet visi jie pasistengė kuo greičiausiai iš ten išnykti. Buvo jų, patekusių pagal nevardines ar panašaus tipo garantijas ir į eilę kitų pietinių valstybių: Kentucky, abejas Carolinas, Georgiją ir kitas valst., dažniausia dirbti pas fermerius, bet ir iš ten jie pasistengė, kiek galima greičiau, pasprukti. Kalnų gi valstybės iš viso dar tebėra labai retai apgyventos ir darbo galimybės ten labai ribotos, tad tremtinių niekas ten ir nevilioja. Keistoka gal tikime, daug prisidės prie visų klausimų išsiaiškinimo ir tinkamo tolimesnio bendradarbiavimmo. JI. DI. A. Vaiginis.

Gražiausias mūsų Tėvynės prisiminimas, tai V. AUGUSTINO Lietuvos vaizdų knyga.

TĖVYNĖ LIETUVA

(Our Country Lithuania)

Kaina \$ 5,—, o odiniame įrišime \$ 12,— Uždavymus su pinigais siųsti tiesiog į leidyklą: Povilas Ališauskas, 107-17 118 Str. Richmond Hill 19, N. Y., U. S. A.

BELLAZZI-LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT. Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon). 2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

L. JAUGELIS

NAMŲ REMONTAS IR DAŽYMAS.

Tel.: PL 7588; 3805 Arcade St., Montreal, Que.

DOMINION AGENCIES BUREAU

16 Woolworth Bldg.,

PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

PERKI ?

REALTOR D. F. FELL tarpininkauja namus Hamiltone perkant ir parduodant. Tel. 2-7513. 203, Lister Bld, James Str, (prieš miesto Rotušę) Jums patarnaus Jūsų tautietis

JONAS MATULIONIS

tel.: 3.4252. 107, Cannon Str. East. Hamilton.

PARDUODI ?

Vyriškų ir Moteriškų RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turėiu didelį pasirinkimą įvairių angliškų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atliuku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LIETUVIŠKA

BALDŲ KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO 899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438. SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS

KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun. Telefonas HE 5853.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

VENCOUVER

GRAZIAI PRAEJES VASA RIO 16 D. MINĖJIMAS.

Kuomet žmogus paskaitai apie iškilmingus minėjimus di-
desnėse lietuvių kolonijose,
taip gausiai aprašomus viso pa-
saulio lietuvių spaudoje, su
koncertais, įžymiais kalbėto-
jais, šimtais ar tūkstančiais do-
lerių surinktų aukų Tautos
Fondui, darosi truputį nyku ir
nedrąsu ką nors ryžtis esant
mažai grupei. Juk nenuste-
binsi pasaulio nei savo meni-
niais parengimais, nei gausio-
mis aukomis, nors pirmuosius
gali atstoti lietuviškas nuošir-
dumas, o antruosius palygi-
nant procentualiai ir labai leng-
vai galima pralenkti.

Mažai Vancouverio lietuvių
kolonijai, per praėjusius metus
dar sumažėjus, o seniau iškil-
mingai laikantis gana abejin-
gai, gana nedrąsiai, buvo ruo-
šiamasi šiai dienai. Bet pasi-
rodo baimė buvo nevietoje, nes
suplaukę svečiai ir iš tolimes-
nių vietovių, pralenkė ir patį di-
žiausią spėjimą jų skaičių.
Taip pat malonus reiškinys, kad
vis daugiau atsiranda iš seniau
atvykusių ir ši kraštą lietuvių ir
net čia gmsių ir augusių, kurie
nelieka abejingi svarbesniems
jų buvusios tėvynės įvy-
kiams.

Minėjimas įvykęs vasario 17
d. pradamas pamaldomis, ku-
rių metu jautrų ir reto nuošir-
dumo pamokslą pasakė lietu-
vių parapijos klebonas, Kun. A.
Traškevičius, kviesdamas tau-
tus mesti abejingumą tauti-
nams reikalams.

Minėjimo antroji dalis pra-
dedama 3 val. p. petų Knights
of Pythias salėje K. L. T. Van-
couverio skyrus pirminko

Winnipeg

PRANEŠIMAS WINNIPEGIEČIAMS.

Pranešame, kad šių metų ko-
vo mėn. 9 d. 12 val. šaukia-
mas Winnipeg Lietuvių Bend-
ruomenės metinis susirinkimas,
kuriam bus renkama
valdyba ir revizijos komisija.

Reikiamam dalyvių skaičiui
nesusirinkus, susirinkimas

Mūsų kolonijoje isikūręs
„Vancouveriečio ir Co Ltd“
spaudos biuras pradėjo įsisko-
ti „deimantukų“ po miesto
raistus, neatskirdamas rimto
juoko nuo žmonių užgaudinėjimo.
Net du kartą iš eilės bu-
vo įžuliai pasijuokta iš vieno
tautietio taip pat jauno emi-
granto A. V., turėjusio auto ne
laimę ir nemaža nuostolių. Ten
ka rimtai pagalvoti, ar tai pri-
sideda prie solidarumo ugdy-
mo ar skaldymo?

Irgivancouverietis.

Winnipeg

PRANEŠIMAS WINNIPEGIEČIAMS.

įvyks 12 val. 30 min., kuris bū-
tų laikomas teisėtu nežiūrint
susirinkusiųjų skaičiaus.
Esant lietuvių Klubo patal-
poms tuo metu užimtoms, su-
sirinkimas įvyks YMCA pa-
talpose.

KLB Apyl. Valdyb.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristaty-
mas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.
Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

Siuntin. Nr. 3—\$ 6,20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kaul. mėsos

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr.—\$ 2,60

B. 20 sv. cukr.—\$ 4,70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv.kv. miltų \$2,50

B. 20 sv.kv. miltų \$3,90

Siunt. Nr. 10—\$ 6,40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degintos kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

Siunt. Nr. 12—\$ 6,40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kaul. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siunt. Nr. 19 — \$ 9,95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 24—\$ 11,50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

2 sv. kakavos

2 sv. šokolado

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40%rieb.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kaul. t. \$ 5,25

C. 15 sv. k. tauk. \$ 8,00

OTTAWA

Vasario 16 d. minėjimą vie-
tos lietuvių atšventė Šv. Bri-
gitos parapijoje.

Rytmetį 10 val. vietos kunig-
go kanadiečio atlaikytos pa-
maldos žuvusiųjų už Lietuvos
laisvę intencija. Pritaikintą
pamokslą apie Lietuvą, jos gar-
bę ir praeitį, dabartines jos
kančias ir pasklydusius po pla-
tų pasaulį vaikus, pasakė tos
parapijos klebonas kun. Cor-
kery. Šia proga palinkėjo vi-
siems lietuviams geriausios sėk-
mės ir sugrįžimo.

Džiugu konstatuoti, kad tą
dieną nors erdvioje, bet didžiai
perpildytoje žmonėmis bažny-
čioje Lietuvos vardas daugie-
liui vietos kanadiečių bus ilgai
atmintinas, nors kitam gal ir
pirmą kart girdetas.

Visiems buvo maloni staig-
mena, kai p. Žilinskienė gražiu
lyrinio sopranu pagiedojo dvi
giesmes.

Po to, buvo paskviestas padek-
tesiamas po bažnyčia esančioje
Parapijos salėje, kur visų lau-
kė paruoštos vaišės. Buvo ir
svečių; kurie sveikino žodžiu:
lietuvių atstovus sveikino lietu-
viškai. Minėjimą sklandžiai
pravedė Matas Šimanskis. Jaut-
rų minčių kupiną, gerai pritaik-
intą šiai progai paskaitą lai-
kė p. Paplauskienė.

Po to, buvo pakviesta padek-
lamuoti svečias iš Jungtinių
Valstybių p. Šimanskis. Po
sol. p. Žilinskienė pradžiugi-
no dalyvius, padainuodama
„Kur bakažė samanota“ ir
„Oi, greičiau, greičiau“. No-
rėtusi dažniau girdėti solistę
dainuojant per ruošiamus pa-
rengimus. Meninės programos
pabaigai buvo atliktas p. Paške-
vičienės paruoštas montažas:
tai svarbesniųjų istorinių fak-
tų nuo prieausio laikų iki šių
dienų pynė, atasta geriausių
mūsų poetų eilėraščių. Monta-
žą atliekiant dalyvavo: G. Jo-
nušienė, B. Ragauskaitė, J.
Mykolaitis ir I. Šimanskis. Su
paskutiniausiu montažo žodžiais
visi dalyviai sutartinai sugiedo-
jo Tautos himną ir pabaigai bu-
vo „O, Canada!“.

Vaišės paruošė mūsų darbš-

čiausios šimininkės: Povilo-
nienė, Noreikienė, Morkūnienė,
A. Šimanskienė ir L. Ši-
manskienė.

— Šv. Kazimieras, Lietuvos
Globėjas bus minimas Sister of
Service patalpose, kovo 2 die-
nį, 7 val. vakaro.

Bitinas.

CALGARY MINEJO VASA-
RIO 16.

Vakary Kanados lietuvių
minėjo vasario 16. Calgary su-
sirinko gražus būrelis ir iš
apylinkių lietuvių ir lietuvių-
čių, viso buvo apie 130.

T. Andersonas atidarė susi-
rinkimą, o A. Nevada pakvie-
tas pasakė gražią ir reikšmingą
apie Lietuvą kalbą.

Toliau sekė pobūvis. Liko
gryno pelno, kuris buvo paa-
kotas Calgaryje našlaičių vai-
kų prieglaudai ir \$ 20,00 pa-
siųsta Tautos Fondui.

Ten buvęs.

LATVIŲ TEATRO PREMJE
RA MONTREALYJE.

Vasario 16 d. Latvių Teat-
ras Montrealy suvaidino pirmą
kartą jų mėgiamo ir žino-
mo rašytojo Rudolfo Blauma-
no 5 veiksmų pjesę „Ugnijė“.

Veiksmas vyksta prieš pir-
mąjį Didįjį kare, kai Latvijos
dvarininkų dauguma buvo vo-
kiečiai. Atrodo, reikėtų laukti
konfliktų tarp tokių dvarinin-
kų ir pačių latvių. Tačiau, žiu-
rovo nustebimui, ugnis ne tarp
jų kilo. Dvarininko kambarinė
(Irma Graudina) myli dvaro
arklininką, kuris girtuokliauja.
Per penkis veiksmus ji, savo
motinos kurstoma, svyruoja ar
tekėti už jo, ar už turtingo ir
padoraus kaimyno. Galų gale
sis įtikina ją tikrai mylįs, ne-
žiūrint to, kad jis savo žodžio
nebegerti intrigančių draugų
dėka, neišlaiko. Ir taip nugali
meilės ugnis.

Veikalą režisavo ir svarbiau-
sį vaidmenį atliko žinoma lat-
vių aktorė Irma Graudina-Klin-
klava. Jos uždavinys buvo la-
bai sunkus, nes be poros žmo-
nių iš 12-os aktorių, kiti buvo
arba mėgėjai, arba iš viso pir-
mą kartą scenoje pasirodan-
tys žmonės. Be to, maža sce-
na gerokai sunkino darbą. Ta-
čiau jautėsi didelis nuoširdu-
mas iš visų aktorių, ir rezulta-
tai, kiek tos visos sąlygos lei-
do, buvo geri.

Jeigu imti procentualiai, —
tai su gėda mes turėtume nu-
leisti akis. Nes mūsų spektak-
liai vyksta daug erdvesnėse pa-
talpose, mūsų dekoratyvinis
spektaklių apipavidalinimas
yra vaizdingesnis ir tikrai me-
niškas; mes statom didelio
masto dramą, ir linksmy nuti-
kim, mes turim stipresnę pro-
fesionalų aktorių sudėtį. Tik
neturime tiek meilės teatrui,
išskyrus tikrai neperdidelį skai-
čių nualatinių, nuoširdžių me-
no ir kultūros mylėtojų, pla-
čioje lietuvių visuomenėje...
B. V.

PADEKOS

VIEŠA PADEKA P. TEISI
NINKUI JUSKAIČIUI.

Už greitą dokumentų sutvar-
kymą išvykimui iš Kanados į
JAV pastoviam apsigyvenimui,
teisininkui p. Jonui Juskaičiui
iš Toronto reiškiau viešą, gilią
padėką.

Marguerita J. Bartkus.

Norime viešai pareikšti savo
labai gilią ir nuoširdžią padė-
ką visiems mūsų 20 metų vedy-
binių sukaktuvių minėjimo da-
lyviams, o ypatingai to netikė-
to minėjimo suruošėjams: Jo-
nui ir Marijai Leknickams, Ka-
ziui ir Kastulei Jasučiams, An-
tanui ir Sofijai Vilimams; taip
pat, jų maloniems talkinin-
kams: p. p. Speičiams, p. p. Kria-
učiaiūnams, p-lei Kria-
učiaiūnaitėi, p. Jaseckienei, p-lei
Birutei Jaseckaitėi, pp. Grei-
bams, p. E. Barauskienei, ir p.
Kiaušui.

Tariame didelį ačiū kun. A.
Vilkaičiui už sukalbėjimą įžan-
ginės maldos, o p. Birutei Ja-
ganavičiūtei-Meilutienei už va-
dovavimą dainuojant „Ilgiausių
Metų“. Reiškiami gilios pa-
dėkos siems kalbėtojams, ku-
rie viešu žodžiu mus tą vakarą
maloniai teikėsi pasveikinti:
klebonams kun. J. Bobinui ir
kun. J. Kubiliui, rengėjų var-
du kalbėjusiam J. Leknickui,
„NL“ red. J. Kardeliui, LOK'o
pirm. P. Juskevičienei, Tautos
Fondo vedėjai M. Arlauskai-
tei, šv. Onos dr-jos pirm. D.
Girdauskienei, Vytauto klubo
pirm. D. Norkeliūnui, „NL“
buvusiam red. P. Rudinskui,
„NL“ adm. G. Rukšėnui, KL
Tarybos Montrealeio sk. pirm.
A. Navickui, V. Kiškiui, pp. J.
Kilmoniams, sveikinusiems ra-
tų iš Kalifornijos, ir vakaro ve-
dėjui V. Širvydai. Ačiū ir mu-
zikantams p. Repšiui ir p. Pet-
rauskui už maršus ir grojimą
sakiams.

Buvome giliai sujaudinti ne-
tikėtu atvykimu į minėjimą mū-
sų giminačių iš Boston, Mass:
Maurice ir Stellai Kuprevičai-
m.

PAJIEŠKJIMAI

— Šerkšnys Antanas, gyve-
nantis Venezueloje, La Victo-
ria, Est., Aroguia, „Reiojeria
Europea“, įsiekio Šerkšnio Va-
cio-Vinco, Duliavičiaus Kazio,
Zubicko Vytauto ir kitų pažis-
tamų susirašinėjimo tikslu.

— Jieškomas Adomas Maci-
jauskas, kilęs nuo Suvalkų Kal-
varijos, gyvenęs Angiljoje,
emigravęs į Kanadą apie 1900
metus ir gyvenęs Montrealy.
P. Adomas Macijauskas prašo-
mas atsilipti į „Nepriklausom-
mos Lietuvos“ redakciją, kuri
ir už šios mūsų brangios šven-
tės suteiks apie pajieškojimą
daugiau žinių. Galima atsi-
lipti telefonu: HE 7920.

Atskira padėka priklauso Ha-
mltono Lietuvių R. K. parapi-
jos klebonui kun. Dr. J. Tada-
rauskui už iškilmingą ir specia-
lią tai dienai pamaldų suorga-
nizavimą Vengrų R. K. bažny-
čioje ir jų pravedimą, taip pat
tės garsinimą ir skelbimą.
Hamiltono Lietuvių Bendruo-
menės Apylinkės Valdyba.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“

GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabija“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.

J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.

L. Vismantas, „Nėringa“, 1606, 25th St., Detroit 16, Mich.

VI. Pauza, 9124 Quincy, Detroit 4, Mich.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: Walnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

DEMESIO! TORONTE VEIKIA
LIETUVIŠKA BATŲ REMONTO DIRBTUVĖ.

Atliekami ir skrybėlių ir batų valymo darbai. Atidary-
ta nuo 7.20 ryto iki 9 val. vak., išskiriant sekmadienius.
SAV. S. ANDRIEKUS. 812 Dundas Str. W. Toronto.

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 Ave., VERDUN,

priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.

Kreiptis vakarais po 6.30 val.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2636 Allard Tr.1135

Mes valome ir dažome
įvairius, kaip vyriškus,
taip moteriškus drabužius.
Taip pat išvalome apsiaus-
tus nuo lietaus uždedami
jiems „Drex“, kad neper-
leistų vandens ir duotų
gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiau-
sios rūšies karpetus ir fo-
telius (Chesterfields), gar-
dinus lengvus ir sunkius.
Sutaisome rūbus (iširi-
mus), išiuваме sagas ir
pan. Kiekvieną orderį pa-
imame iš namų ir pristato-
me į namus.

Už mūsų atliktą darbą
garentuojame.

Dėl informacijų prašome
telefonuoti: TR 1135,
galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radijo aparatų
ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lie-
tuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

ŠI ŠEKMADIENI, KOVO 2

DIENĄ, 4 VALANDĄ PO
PIETŲ, PUNKTUALIAI,
1200 BLEURY, GESU HALL,
PASKUTINI KARTĄ LIE-
TUVIŲ DRAMOS TEATRO
MONTREALY STATOMAS
ANTANO RŪKO LINKS-
MAS NUTIKIMAS

BUBULIS IR DUNDULIS

ĮĖJIMAS 1 DOLERIS, VAI-
KAMS IR MOKSLEIVIAMS
50 CENTŲ. BILIJETAI GAU-
NAMI ĮEINANT Į SPEK-
TAKLĮ, SALĖS KASOJE.

KAS JIE??? — GALĖSITE ATSPĖTI ATŠILANKĘ „BUBULIO IR DUNDULIO“ SPEKTAKLYJE.

MONTREAL

BUS LIETUVISKAS RADIOJUS VALANDIS

CKAC radijo stoties, banga gausiųjų. Kursus gali lankyti visi, kas tik tai nori. Kursai nemokami. Nemokantieji arba silpnai mokantieji, suminėtas kalbas patariam kursų lankyti.

MOKINIŲ KONCERTAS

Op. sol. E. Kardelienės mokinių koncertas paskirtas balandžio 27 d., sekmadienį, 4 v. po pietų, Pine Ave mokyklos salėje, kurioje buvo daromi lietuvių minėjimai ir koncertai.

TEISININKAS P. JONAS ŽMUIDZINAS,

„BUBULIS IR DUNDULIS“ šį sekmadienį, 4 val. po pietų statomas apskutinį kartą. Vaidinimas pradėdamas punktualiai, nes vakare toje pačioje salėje bus kitas vaidinimas ir todėl šie reiks punktualiai atlaisvinti. Įėjimas suaugusiems 1 dol., vaikams ir mokiniais 50 centų. Bilietai gaunami įeinant vietoje. Tai paskutinė proga pamatyti šį linksmą nutikimą.

KLB-LOKO POSĖDIS

šaukiamas ateinantį penktadienį, kovo 7 dieną, 8 val. vak. „NL“ redakcijoje. Tikimasi, kad jau bus susiję iš apygardų rinkimų sąrašai. Prašome į posėdį atvykti punktualiai.

Prezidiumas.

PIRMASIS SĄRAŠAS.

Išleidžiant „NL“ numerį, KLB-LOKas yra gavęs Sudburo lietuvių kandidatų į KLB Krašto Tarybą sąrašą iš 2-jų asmenų.

UŽPIRKTA AV BAZNYČIAI ŽEMĖ

AV parapijos klebonas kun. J. Kubilius pranešė, kad jau yra užpirkta iš Montrealio miesto savivaldybės bažnyčiai statyti žemė, kuri yra prie Joli Coeur tulto, Drake ir De Saver gatvių kampe. Klebonas kvietė parapijiečius pasiruošti bažnyčios statybai aukoms, nes bažnyčios statymas numatomas tuojau.

ATVYKO IŠ VOKIETIJOS

Siomis dienomis iš Vokietijos atvyko p. Puodžiūnienė, kurios vyras yra atvykęs į Montrealį jau anksčiau.

KALBŲ KURSAI

Anglų ir prancūzų kalbų kursai Willibord ir Verdun gatvių kampe esančioje mokykloje tęsiami toliau pirmadieniais ir ketvirtadieniais 8 val. vakaro, kaip ir anksčiau kad buvo. Veikia anglų kalbos dvi grupės — pradedančiųjų ir paženšėjo apie 2 savaites.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,

juostas, pagalvėles, staltiesėles, užuolaidas ir kt.

Neaukštos kainos.

288—6th Ave. Ville La Salle.

Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

GRAZIOS VEDYBINĖS SUKAKTUVĖS

Praėjusį šeštadienį, vasario 23 d., Church Ave., Prancūzų salėje įvyko gausus dalyviais pp. Petronėlės ir Stasio Matusevičių 30 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių minėjimas, kuris buvo suruoštas p. Grigaitienės, p. Matusevičiūtės ir p. J. Matusevičiaus iniciatyva ir daugiausia pp. Anelės ir Igno Salalų su dukromis Elenute ir Onute paruošimu; taip gi prisidėjo p. Budreikienė. Iškilnėje dalyvavo apie 80 asmenų, kurių tarpe iš Amerikos Bridgeporto sesuo p. Bindoraitienė su dukra. Sukaktuvinių kai pp. Matusevičiai susilaukė daug sveikinimų ir daug gražių dovanų. Iškilnė truko iki vakaro po vidunaktį.

Girdėti apie vedybines sukaktuves pp. Nargelių, Šmitų, bet plačiau nepasisėkė sužinoti.

ŠOKĖJA BIRUTĖ

VAIKŲ KŪNINĖ paruošė libretto moderniam baletui, pasinaudodama viena humoristine lietuvių liaudies pasaka. Greitu laiku ji numato vykti į Čikagą tartis su vienu lietuvių kompozitorių dėl muzikos šiam baletui.

LAS KAUKIŲ BALIUS

Vasario 23 d. kaukėms skirtą pirmą premiją laimėjo p. Vizgirdaitė, vaizdavoši p. Vasari, 2-ą p. Pilypaitis su p. Remeika, vaizdavę 2 koubolius ir 3-čią p. Valiulytę, vaizdavusi rytietę.

MŪSŲ SPORTAS

PR. GVILDYS PAKARTOTI NAI TORONTO MEISTERIS

Vasario mėn. pradžioje įvykusiame Toronto ir distrikto stalo teniso turnyre „Vyties“ atstovas Pr. Gvildys sunkiai apgynė miesto meisterio titulą. Pusfinalyje nugalėjęs gabų rusų žaidėją M. Trofymovych 16—21, 21—17, 21—12, 17—21 ir 21—16, baigmėje priešininku gavo naujų britų imigrantą iš Anglijos Wilf Wickens. Mūsų šis lengvai paėmęs pirmą setą, sekančiuose dviejuose turėjo nusileisti atkakliai ant stalo stumdančiam sviedinėli žaidėjui. Po rėmyzės padėties dviems taškais savo naudai nulėmęs ketvirtą setą, lemiamajame susitikime, tik į pačią pabaigą perėmęs vedimą, Pr. Gvildys sėkmingai prisiartinio prie ribos.

Kitas vytičių dalyvis O. Rautinš buvo išeliminuos vyrų vieneto kvartfinalyje. Moterų grupėje šiemet stipriau pasireiškė latvių sportininkės, iš kurių Velta Adminis moterų vienete prikopė iki pusfinalio, o moterų dvejetė ir mišrioji poroj po atkaklios kovos turėjo nusileisti tik pačioj baigmėje.

VYTIEČIAI NUGALĖJ WEST YORK 69:42

Vasario mėn. 10 d. vytičiai toliau išlaikė savo spaudimą užsitikrinti baigminį play-off, įėjimo neįaučiama.

PASISAKĖ PRIEŠ NAUJĄ IMIGRACIJĄ

Montreal Labor Council daroo sąjunga savo susirinkime priėmė rezoliuciją, kurioje pasisakoma, kad nauja imigracija leistina tik tuo atveju, jei naujai atvykusiems žmonėms bus parūpintas darbas ir butai.

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS

numato suruošti didelį koncertą-vakara, balandžio mėn. 27 d. Valdyba.

DARBININKAI PRIEŠ BLOGĄ MONTREALIO SUSISIEKIMĄ

Nors atsilankantieji amerikiečiai teigia, kad Montrealio susisiekimas esąs toks pat, kaip Amerikos didmiesčiuose, bet visi, kam tenka pavažinėti po Montrealį, gerai žino, kad čia susisiekimas yra prastas. Ypač jis blogas tuo metu, kai žmonių masė vyksta į darbą, rytais, ir iš darbo, vakarais. Todėl Darbininkų Montreal Labor Council organizacija priėmė nutarimą, nukreiptą prieš tokį susisiekimą, kuris reikalaujama pagerinti.

Konstatuojama, kad Montrealiui būtina yra reikalingi požeminiai greito susisiekimo traukiniai. Jie, tiesa, projektuojami, bet labai lėtai. Skaičiuojama, kad jų statyba užtruks apie 15 metų, o per tą laiką miesto gyventojų kiekis jau bus apie 3 milijonus.

TORONTO

VASARIO 16 MINĖJIMAS TORONTE

siemet buvo ypač turtingas ir gražus. Nepaprastą momentą sudarė Vasario 16 akto signalas prof. J. Kaminsko atsilankymas ir jo tartas žodis. Taip gi vertingai pasisakė gen. kons. V. Gylis. Priėmus rezoliuciją, nukreiptą į Kanados vyriausybę, buvo koncertas, kuriame gražiai pasireiškė kun. Pacevičiaus vedamas choras, solistai p. Radzevičiūtė, p. Marijošius, akt. D. Kubertavičiūtė, p. Poškos vedami skautų atlikti tautiniai šokiai. Minėjime dalyvavo apie 1500 asmenų; aukų surinkta apie 800 dol.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

šėrų galima išsigyti per savo organizacijas ar punktuose (pas lietuvių prekybininkus). Vieno šėro kaina 25 dol., kurį galima išmokėti ilgais terminais. O kurie jau pasirašė pasižadėjimo lapus šėrams pirkti, tie gali įmokėti eilines ratas TLNF valdybos atstovui, būdinčiam kiekvieną šeštadienį „Tulpės“ svetainėje, 994 Dundas N., pas J. Jurksaitį rūbų krautuvėje 921 Dundas W. ir pas J. Beržinską 1212 Dundas W. dovanų krautuvėje. Galima įmokėti ir į TLN Fondo banko ein.

LANKYSIS LIETUVOS OPEROS SOLISTAI.

Kovo 22 d. Eatono auditorijoje bus didelis Lietuvos operos prisiminimų koncertas, dalyvaujant Al. Kalvaitytei, Bičkieni, Baranauskui ir Nauragui. Rengia LAS. J-tis.

PAKELTAS MOKESTIS

Toronte vyksta vakariniai kursai, kuriuose naujieji kanadiečiai mokomi anglų kalbos ir Kanados pilietybės dalykų. Kursantų tarpe randame tam tikrą skaičių ir mūsų tautiečių. Iki šiol lankytojai turėdavo su mokėti po vieną dol. mokesčio už mokslą vieniems mokslo metams. Išlaidų skirtumą padengdavo Toronto miesto savivaldybės ir Ontario provincijos valdžios išdais. Dabar numokėti eilines ratas TLNF valdybos atstovui, būdinčiam kiekvieną šeštadienį „Tulpės“ svetainėje, 994 Dundas N., pas J. Jurksaitį rūbų krautuvėje 921 Dundas W. ir pas J. Beržinską 1212 Dundas W. dovanų krautuvėje. Galima įmokėti ir į TLN Fondo banko ein.

J. J. J.

„Nepriklausoma Lietuva“

skaitysi —

Visą pasaulį aiškiai matys.

JUOKTIS YRA SVEIKA!

Todėl visi atsilankykite į linksmą L. Fuldos keturių veiksmų komediją

MOKYKLOS DRAUGAI,

kurią suvaidins Hamiltono L. D. M. T. „AUKURAS“ kovo mėn. 8 d. TORONTE, 400 Bathurst St. (Ukrainiečių sporto salėje). Pradžią 19,30 val.

„AUKURAS“.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perleidimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos (darbo, būto garantijos), pilietybės, pasakų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

NEPIRKITE IR NEPARDUOKITE NAMŲ

pirmą nesusisiekę su

R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

DR. JUOZAS KAŠKELIS

575 Queen str. W. Toronto, Ont.

Telef. WA 2647 ir WA 2648

Mes daugiausia turime namų pardavimui (įvairia kaina) lietuvių mėgstamose rajonuose.

Mes mielai teikiame nemokamai informacijas namų, biznių pirkimo - pardavimo reikalui; sudarome kontraktus; parūpiname pigesnes paskolas, ir atliekame įvairių rūšių apsidraudimus.

Mūsų biurai yra dar: 863 Bloorstr. W. Toronto, Ont. 1292 King str. E. Hamilton, Ont.